

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario

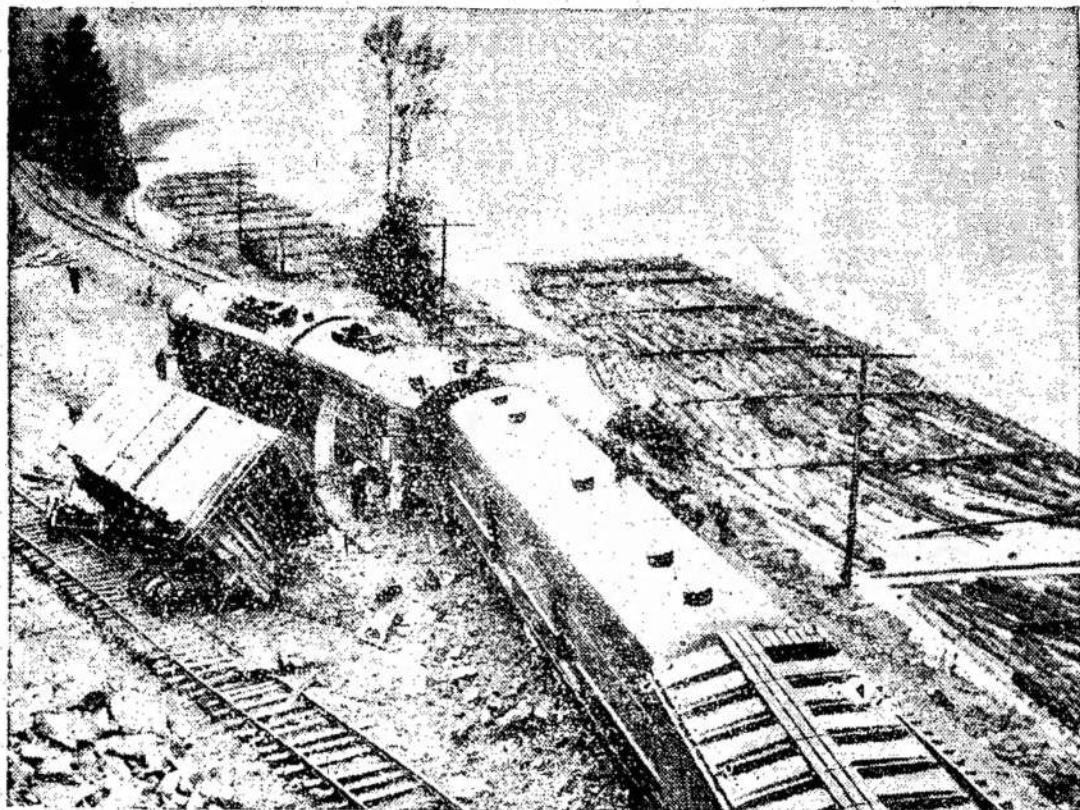
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 41

Penktadienis, Lapkričio (November) 6, 1959, Toronto, Ontario

META I XXVIII

CNR traukinys nuvirtęs nuo rėlių Britų Kolumbijoje netoli Chillivac. Keleivinis traukinys susidūrė su vagonu, kuriame buvo 100 dėžių dinamito. Tik trys keleiviai ir vienas traukinio tarnautojas buvo sužeisti. Laimė, kad dinamitas nesprogo.

Vakarų Didieji Nustatys Viršūnių Pasitarimo Laiką, Vietą ir Gaires

WASHINGTON. — Prezidentas Eisenhower gruodžio 19 dieną susitiks Paryžiuje premjerą Macmillaną, prezidentą De Gaulle ir kanclerį Adenauerą. Jie šiame pasitarime stengsis išlyginti skirtumus tarp jų laiko, vietos ir kitais klausimais, ryšium su Rytų ir Vakarų viršūnių pasitarimu.

Kaip žinia, De Gaulle stovi už tai, kad viršūnių pasitarimas būtų atidėtas kaip

Apgailestauja, Kad Iyko Susikirtimai

MASKVA. — N. Chruščiovas savo kalboje Aukščiausios Tarybos susirinkime pareiškė, kad Tarybų Sąjunga apgailestauja, kad įvyko susikirtimai ant Kinijos ir Indijos sienos ir pablogino abiejų šalių santykius.

"Mes būtume laimingi, jei nebūtų daugiau tų incidentų, jei esanti nesupratimai rubėžiaus reikalu būtų išspręsti per draugiškas derybas", pabrėžė Chruščiovas.

Be abejonės, visas pasaulis būtų laimingas, kad tokie nesupratimai tarp tų dviejų šalių būtų likviduoti.

galint toliau, kai Britanijos premjeras Macmillan stovi už tai, kad įvyktų kuo greičiau. Vakarinės Vokietijos kancleris Adenaueras išsireiškė, kad viršūnių pasitarime neturėtų būti liečiami Vokietijos ir Berlyno klausimai, o diskutuojama tikta nusiginklavimo klausimais. Yra ir daugiau skirtumų vakariečių tarpe.

Vakarai turi išlyginti savo nesutarimus ir sutikti Rytus visi kaip vienas, kaip išsireiškė vienas aukštas pareigūnas. Tas ir bus bandoma padaryti Paryžiuje pradedant gruodžio 19.

Tas aiškiai rodo, kad Rytų ir Vakarų viršūnių pasitarimas turės įvykti jau ateinančiais metais. Šiais metais jau nebus galima suspėti.

Iš Chruščiovo kalbos, kurią jis sakė Aukščiausiosios Tarybos susirinkime, matyti, kad Tarybų Sąjunga stovi už tai, kad viršūnių pasitarimas įvyktų kaip galint greičiau. Jis, kaip ir Macmillanas, linkęs turėti dažnus viršūnių pasitarimus. Jų nuomone, vienu pasitarimu negalima daug atsiekti.

Jungtinėse Valstijose jaučiamas didelis pasitenkinimas Chruščiovo kalba. Ame-

rikiečiai sako, kad jo kalba aiškiai parodė, jog Camp David dvasia tebėra gyva. Ypač jie patenkinti tuomi, kad Chruščiovas nepuolė nei Adenauero, kas palengvins susikalbėti su juo dėl viršūnių susirinkimo.

Tarptautiniai santykiai, kaip atrodo, nuolatos gerėja ir gerėja. Tas kelia žmonėse viltį, kad tautų sugyvenimas laimės ir taika bus užtikrinta.

Indija Laikysis Neutraliai ir Toliau

NEW DELHI. — Indijos premjeras Nehru pareiškė, kad jo vyriausybė dės visas pastangas, kad Indija ir toliau būtų neutrali, nežiūrint visų nesupratimų su Kinija.

Jis taipgi pareiškė, kad Indija gins savo sienas.

PEKING. — Kinija sako, kad pirmiausia užpuolimą padarė Indijos pasienio policininkai. Juos pasiuntus atgal, antru kartu pasirodė dar daugiau ir pradėję šaudyti. Kiniečiai atsiaudė ir 9 užmušė, o kitus suėmė. Buve aukų ir kiniečių pusėj.

Siūlo Pripažinti Dvi Kinijas, Priimt į JT

WASHINGTON. — Pagal JAV senato Užsienio Reikalų Komiteto užsakymą, privati San Francisco kompanija, Colon Associates, Ltd., paruošė senatui tam tikrą studiją Kinijos klausimu. Šioj studijoje siūloma, kad Jungtinės Valstijos pakeistų savo politiką linki Kinijos. Štai tos rekomendacijos:

1. Priimti Liaudies Kiniją į Jungtines Tautas.
2. Pripažinti Formosą kaip atskirą Taivano respubliką.
3. Tos respublikos atstovus perkelti į Jungtinių Tautų generalę asamblėją.
4. Praplėsti JT Saugumo Tarybą taip, kad šale Liaudies Kinijos būtų įtraukta dar Indija ir Japona.

Senatinio komiteto pirminkas, paskelbdamas šias rekomendacijas, pareiškė,

kad nors jis mano, kad Kinijos Liaudies Respublika neturėtų būti pripažinta tuojau, bet jis, tačiau, manas, kad neišmintinga ignoruoti 600,000,000 kiniečių, naiviai įsivaizduojant, kad jie kada nors pranyks.

Studija pažymi, kad Kinija dabar turi tvirtą, pastovią valdžią. Tokios Kinija niekad neturėjus. Kinija laikui bėgant pasidarysianti viena iš galingiausių jėgų pasaulyje.

Ji siūlo, kad JAV ir Kinija pirmiausia apsikęstų reporteriais, paskui komerciniais atstovais, o vėliau Jungtinės Valstijos turėtų pradėti diskusijas su savo sąjungininkais Kinijos pripažinimo klausimu.

Šis žygis, senatinio komiteto reikalavimas tokio peržiūrėjimo Kinijos klausimo, tos rekomendacijos ir visa kita rodo, kad Jungtinių Valstijų valdžia nesijaučia užimanti teisingą liniją Kinijos klausimu. Gyvenimas verčia pažvelgti giliau ir paieškoti kelių, kuriais einant būtų galima ištaisyti kreivas linijas Amerikos užsienio politikoj ryšium su Kinija.

Halloween Šposai Pražudė Moterį

TORONTO. — Halloween šposininkai pastatė ant vieškelio Nr. 6 skerspaines, kurios buvo priežastimi automobilių susimušimo. Viena moteris užmušta, o keli asmenys paguldyti ligoninėje.

Arkona kaimelyje, 35 mylios į rytus nuo Sarnios, policininkas buvo užpultas Halloween šposininkų. 150 asmenų gauja mėtė akmenimis pravažiuojančius automobilius.

Prie Lyndsey miesto šposininkai padegė medinį CNR tiltą. Georgetowne šposininkai sudegino geležkelio stotį. Kitoj vietoj sudegino viešbučio pagelbinius pastatus.

Bėndrai tik keliose vietose Halloween šposininkai padarė nuostolių už apie \$200,000.

VETERANAI NORI ALGŲ PAKELIMO

TORONTO. — Kanados Korpuso Asociacijos Ontarijos komanda priėmė reikalavimą, kad federalė vyriausybė pakeltų algas visiems civiliniams tarnautojams 20 procentų.

60 procentų civilinių tarnautojų sudarė veteranai.

Iš "Naujos" Partijos Matyt Nieko Neišeis

NIAGARA. — Tie, kurie manė, kad nauja darbininkų partija bus tikrai nauja partija, pradeda pamatyti, kad tikrumoje nieko naujo nebus.

Čia buvo susirinkę 800 delegatų taip vadinamam pirmkonvenciniam pasitarimui, kuriame buvo plačiai diskutuojama naujos partijos tvėrimo klausimas. Diskusijas dominavo CCF lyderiai, įskaitant ir provincialį CCF lyderį MacDonaldą.

Iš visko matosi aiškiai, kad nors šios partijos organizavimo klausimą iškėlė Kanados Darbininkų Kongresas, tačiau dabar iniciatoriais stojo CCF lyderiai, ir jų tikslas tikrai kaip nors įtraukti unijistus į savo partiją.

Iš Kanados Gyvenimo

Kaž kas pasidarė Toronto Tranzito Komisijai. Nesutikimai auga ir auga. Kiti pradeda manyti, kad būtų geriau visus dabartinius jos narius pašalinti ir visai kitus jų vieton pastatyti. Mat dėl jų peštynių trukdosi svarbūs darbai, ypatingai požeminių traukinių.

Sunku pasakyti, kodėl jie taip pešasi. Matyti kas nors politinio įsimaišė į jų tarpą. Jie gauna gražias algas, bet atrodo jie neatlieka savo pareigų taip, kaip reikia. Dėl to kenčia miesto žmonių interesai.

Toronto miesto biznierių žrgi išsiveržė į atvirą kovą, kuri persimetė net į miesto tarybą.

Kiek tai metų atgal miesto taryba priėmė patvarkymą, kad visos parduotuvės būtų uždaromos 6 valandą vakaro. Pasirodė, kad tas patvarkymas kenkė nekurių vietų biznieriams. Pavyzdžiui, senojo miesto, kur dėl daugybės automobilių suvaržytas pastatymas. Atsiradus daugybei biznio plazų priemiesčiuose, su dideliais plotais dėl pastatymo automobilių, senojo miesto parduotuvių biznis pradėjo pulsti.

Aną dieną, matyti šių biznierių spaudžiama, miesto taryba nutarė atsaukti anks tyvesnį patvarkymą. Už poros savaitių būsią leidžiama parduotuvėms mieste būti atdaroms visą laiką, nors ir visą naktį.

To patvarkymo atsaukimas, tačiau, kai kam bus smūgis. Mažesni biznierių turės nuostolių. Jiems bus sunku patiems stovėti parduotuvėse visą naktį. Jie neišgalės turėti pardavėjų, kurie sutiktų taip ilgai dirbti.

Vienu žodžiu, dabar Toronte bus džiunglių tvarka pardavimo biznyje. Rungtinės eis pagal tai, kas kaip išgalės.

Ontarijaj esą jau 65,000 automobilių vairuotojų su punktais, nuo 3 iki 6. O 35 jau netekę leidimų vairuoti.

Kada vairuotojas surenka 6 punktus, jam siunčiamas įspėjimas.

Iš 2,217,833 vairuotojų Ontarijaj, 2,140,014 vairuotojų neturi nei vieno punkto. Reiškia, milžiniška didžiūma automobilių vairuotojų yra atsargūs vairuotojai, prisilaiką visų važiuotės taisyklių.

Toronto policija išpėja gyventojus, kad saugotųsi netikrų čekių.

Netikrų čekių raketieriai vakarinėj Kanadoj palikę \$16,000 vertės tokių čekių.

Sako, kad tur būt visa jų šaika veikia organizuotai.

Policijos manymu, ta šaika artinasi prie Toronto ir kitų miestų Ontarijaj.

Jie daugiausia apgauna žmones su taip vadinamais "travellers" čekiais.

Turint reikalą su tokiais čekiais reikia elgtis atsargiai.

Federalė vyriausybė puolama iš visų pusių už tai, kad valstybinis bankas suvaržė paskolas, pakėlė procentus už paskolas.

Vyriausijai dėl to kenčia namų statyba. Daugelis jau pastatytų namų negauna morgičių ir dėl to negali būti parduoti.

Kanados darbo ministras Starj ketinąs patirti, ar ištikrųjų biznierių nenori samdyti senesnių, kaip 40 metų.

Pensijų ministras sako, kad niekas nenori samdyti senesnių, kaip 40 metų, todėl, kad jie prisibiją, jog tokio amžiaus asmuo nebeįmoks užtektinai į senatvės pensijų fondą. Jo manymu, ši problema galinti būti išspręsta pakeliant amžių. Pavyzdžiui, senatvės pensijos turinčios būti pradėtos mokėti sulaukus 70 metų, o ne 65 metų.

Tokiu būdu, senų žmonių pensijų sąskaita, pensijų ministro teigimu, samdytojaj galj sutaupyti 50 procentų išlaidų šiam reikalui.

Kanadietis

Ar žinote, Kad:

1882 metais vedant CPR gelžkelj toj vietoj, kur dabar randasi garšiosios Sudburio nikelio kasyklos, vienas gelžkelietis poilsio metu patėmijo kalne rūdžių.

Iškirtęs skylę ir paėmęs pavyzdžius nusiuntė vyriausybei, kurios ekspertai surado,

kad ten yra gausiai nikelio ir kitokių vertingų metalų.

Tuoju buvo suorganizuota kompanija—INCO su \$175,000,000 kapitalo. Daugumoje buvo užsieniečiai, kurie ir iki šiai dienai daro neišpaskytus pelnus, o atradėjo kanadiečio Tomo Flanagano niekas ir neprisimena, net nežinoma, kokia jo gyvenimo pabaiga buvo.

Kanadoj industrijoj ir prie agrikultūros dirba beveik 30 procentų visos šalies gyventojų, bet technika daugelį stumia lauk.

Yra tokių kanadiečių, kurie, kad išvengus mokėjimo taksų, gyvena Bermudoje, Floridoj ar kur kitur.

Tibete trečdaj gyventojų sudaro vienuoliai ir kunigai, kurie iki šiol mito kitų darbu.

Nemažai jų pabėgo Indijon, kuomet jiems nepavyko atsteigti feodališką santvarką.

Kubos žmonės kovoja už savo būvį jau 100 metų. Pirmą revoliucija išsiveržė 1868 metais, o baigėsi 1898 metais su pasiluosavimu iš ispanų jungo.

Nuo 1898 metų iki 1908 metų buvo okupuota amerikiečių. Nuo to laiko, tai yra 1908 metų, skaitosi nepriklausoma, bet kontroliuojama JAV kapitalo.

Didžiausią priespaudą kubiečiai iškentėjo prie Batisos, ypatingai tarp 1952 ir 1959 metų. Buvo nužudyta ar kalėjimuose nukankinta 20,000 piliečių.

Vakarų Vokietijoj nusiuodijo ukraitietis Stepan Bandera, 50 metų amžiaus, kurs praėjusio karo metu organizavo pagalbą Hitlerio armijai prieš lenkus ir ukraitiečius.

Matyti sąžinės graužimas privedė prie tokio galo.

Montrealietis

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komiteto Įsteigtas KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniiais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri grąžinama nustojus naudotis knygynu.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugrąžinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygynas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Zemiau taipiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

USNYNĖ. Teofilis Tilvytis. Poema. Knyga 160 pusl. Knygyne Nr. 427.

RUSŲ VIENVEIKSMĖS PJESĖS. Įvairių autorių. Knygoje telpa septyniolika pjesių. Knyga 392 pusl. Knygyne Nr. 428.

JAUNIMO SAVIVEIKLOS SCENA. Įvairių autorių. Scenos veikalai, dainos su gaidomis ir humoristiniai aprašymai. Knyga 168 pusl. Knygyne Nr. 429.

TEOFILIS TILVYTIS, RASTAI. Tomas pirmas. Poezija. Knyga 556 pusl. Knygyne Nr. 430.

TEOFILIS TILVYTIS, RASTAI. Tomas antras. Poezija. Knyga 368 pusl. Knygyne Nr. 431.

TEOFILIS TILVYTIS, RASTAI. Tomas trečias. Proza. Knyga 520 pusl. Knygyne Nr. 432.

PIRMOJI LIETUVIŠKA KNYGA. V. Mykolaitis. Knygelė 44 pusl. Knygyne Nr. 433.

GYVENIMO SŪKURIAI. Jonas Vilkelis-Vijūnas. Eilėraščiai. Knyga 124 pusl. Knygyne Nr. 334.

PAVASARIO GODOS. St. Jasilionis. Eilėraščiai. Knyga 256 pusl. Knygyne Nr. 435.

SKRISK DAINUŽE — DAINYNAS. Įvairių autorių ir kompozitorių dainos su gaidomis. Knyga 132 pusl. Knygyne Nr. 436.

LIETUVIŲ TAUTOSAKA. Urašyta 1944-1956 metais. Knyga 536 puslapių. Knygyne Nr. 437.

LIETUVIŠKOS SVODBINĖS DAINOS. Užrašytos Antano Juškos. Tomas pirmas. Telpa apie 750 dainų. Kaip kurios su gaidomis. Knyga 872 puslapių. Knygyne Nr. 438.

LIETUVIŠKOS SVODBINĖS DAINOS. Užrašytos Ant. Juškos. Tomas antras. Telpa keli šimtai dainų su gaidomis ir svodbinių apeigų aprašymai. Knyga 752 pusl. Knygyne Nr. 439.

LIETUVIŠKOS DAINOS. Užrašytos Ant. Juškos. Tomas pirmas. Telpa apie 500 liaudies dainų. Kai kurios su gaidomis. Knyga 960 pusl. Knygyne Nr. 440.

LIETUVIŠKOS DAINOS. Užrašytos Ant. Juškos. Tomas antras. Telpa apie 60 dainų. Knyga 1,036 pusl. Knygyne Nr. 441.

LIETUVIŠKOS DAINOS. Užrašytos Ant. Juškos. Tomas trečias. Telpa apie 500 dainų. Knyga 868 pusl. Knygyne Nr. 442.

RINKTINĖ VAIKAMS. Tarybų Lietuvos Dešimtmečiui paminėti leidinys. Eilėraščiai. Aprašymai. Knyga albumo formato 236 pusl. Knygyne Nr. 443.

METAI. Kristijonas Donelaitis. Gražiai iliustruota. Knyga albumo formato 160 pusl. Knygyne Nr. 444.

SALOMEJA NERIS. Jos gyvenimo aprašymas. Rinktiniai eilėraščiai ir paveikslais pavaizduotas jos gyvenimas. Knyga albumo formato. 216 pusl. Knygyne Nr. 445.

LIETUVIŲ LITERATOROS ISTORIJS CHRETOMATIJA. Redagavo K. Korsakas ir J. Lebedys. Gražiai iliustruota istorinių raštų nuotraukomis. Knyga albumo formato, 528 pusl. Knygyne Nr. 446.

LIETUVOS VAIKAI. Albumas pajvairintas eilėraščiais. Knygyne Nr. 447.

LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS — ARCHITEKTŪRA. Paruošta F. Bielinskio, K. Čerbulėno ir K. Šešelgio. Albumas liaudies architektūros. Knyga 432 pusl. Knygyne Nr. 448.

Consumers Gas Co.

Autoritetizuotas Dylaris

Vandens ar oro pečiai iki 5 metų išsimokėjimui prie gazo sąskaitos.

Vandens tankai gazu \$1.75 mėnesiui renduojami. Vasarnamiams vandens tankai 5 gal. karšto vandens į 20 minučių automatiškai.

Alyva ar gazu pečiai iki 5 metų išsimokėjimui. Pirtis (steam bath), 100% automatiška, — prieinama kaina galime įrengti jūsų namuose.

Pečius, tankas, pirtis, radiatorius siunčiame į visas Kanados provincijas.

Skambinkite ar rašykite:

Rose Heating - Tinsmith Co.

723 Gerrard St. E. Toronto 8, Ont.

Tel. HO. 6-1623

Savininkai E. J. Zaleckiai

TARYBŲ LIETUVOJ

Tegu Skamba Mūsų Dainos

Vakar, pirmininkaujant LTSR Ministrų Tarybos Pirmininko pavaduotojui K. Preikšui, įvyko respublikinės 1960 m. Dainų šventės Organizacinio komiteto posėdis. Posėdyje buvo apsvaistyta pasirošimo dainų šventei eiga Kauno mieste, Kelmės ir Kretingos rajonuose. Gerai vyksta darbas Kretingos rajone. Kaip nurodė Kretingos rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas J. Kazlauskas, šiuo metu rajone dainų šventės repertuarą ruošia 19 chorų, jų tarpe 12 kolūkinių. Sistemingai vyksta chorvedžių ir liaudies šokių ratelių vadovų seminarai. Į Respublikinę Dainų šventę iš Kretingos žada atvykti apie 800 saviveiklininkų.

Posėdyje buvo pažymėta, kad atskiri Kauno miesto meno saviveiklos kolektyvai pasiekė aukšto meistriškumo, savo pirmajam koncertui įtemptai ruošiasi neseniai suorganizuotas liaudies simfoninis orkestras. Tačiau visumoje Kaune dar nepilnai išnaudojamos visos turimos galimybės. Tokiose stambiose įmonėse, kaip "Liepsna", "Pirmūnas", "Stumbras", "Raudonasis Spalis", "Raudonoji pašvaistė", "Dailės" baldų ir mėsos kombinatuose visai nėra meno saviveiklos kolektyvų. Labai susilpnėjo nusipelnęs medicinos darbuotojų profsąjungos klubo dainų ir šokių liaudies ansamblis, iširo ZUA dainų ir šokių liaudies ansamblis, "Kauno audinių" fabriko choras. Nepakankamai Kaune vystoma instrumentinė lietuvių liaudies muzika, neauga liaudies meno saviveiklos dalyvių skaičius.

Ypač bloga padėtis Kelmės rajone. Čia nepatenkinamai vykdomas LKP CK ir LTSR Ministrų Tarybos nutarimas, "Dėl jubiliejinės respublikinės dainų šventės rengimo ryšium su Tarybų Lietuvos 20-osiomis metinėmis".

Respublikinės dainų šventės meninės komisijos pirmininkas LTSR Kultūros ministras J. Banaitis, propagandos komisijos pirmininkas LKP CK agitacijos-propagandos skyriaus vedėjas pavaduotojas V. Zenkevičius ir ūkinės komisijos pirmininkas Vilniaus miesto vykdomojo komiteto pirmininkas J. Vildžiūnas supažindino organizacinį komitetą su komisijų nuveiktu darbu. Baigiamas leisti visas dainų šventės repertuaras. Įvyko respublikinė muzikinių meno saviveiklos kolektyvų vadovų konferencija. Liaudies šokių

ratelių, pučiamųjų orkestrų, dramų kolektyvų, kanklių ansamblių vadovai savo žinias gilino ir mokėsi repertuarą respublikiniuose seminaruose. Netrukus bus pagamintos plokštelės su viso dainų šventės repertuaro įrašais. Nuo Naujųjų metų pradės eiti specialus laikraštis "Skambėk, daina". Vilniuje, Vingio parke, sparčiai vyksta dainų šventės estrados statyba.

Posėdyje taip pat buvo svarstoma respublikinės dainų šventės programa. Šventės dienomis greta didžiulio jungtinio choro, vaikų choro, liaudies šokių kolektyvų, liaudies ansamblių, kaimo kapelių, pučiamųjų ir liaudies instrumentų orkestrų pasirodymų numatoma surengti liaudies dailės parodą, visų meno saviveiklos žanrų kolektyvų konkursą, geriausių respublikos saviveiklinių kolektyvų pasirodymus sostinės teatruose ir koncertų salėse.

Organizacinis komitetas pažymėjo, kad ruošimosi 1960 m. respublikinei dainų šventei eiga dar nepakankamai nušviečia rajoninė ir respublikinė spauda bei radijo komitetas.

Darbininkų ir Artistų Šventė

Vilniuje tęsiasi teatrinė savaitė. Vakar Valstybiniame akademiniam operos ir baletų teatre įvyko "atdarų diena". Teatro darbuotojai susitiko su sostinės įmonių komunistinio darbo brigadomis. Iškilmingai atrodė teatras. Raudoname audekle įrašyta: "Šlovė komunistinio darbo brigadoms, gamybos primūnams ir novatoriams, žengiantiems pirmose komunizmo statytojų gretose!" Gyvomis gėlėmis papuoštoje scenoje — teatro vadovybė, komunistinio darbo brigadų atstovai. Atidarydamas susitikimą, susirinkusius sveikina solistas V. Adamkevičius. LTSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo narys F. Biliauskas sveikina teatro artistus garbingų vardų suteikimo proga. Respublikos liaudies artisto vardo raštai įteikiami J. Gustaičiui, H. Kunavičiui, T. Sventickaitėi, LTSR nusipelnusio meno veikėjo — Z. Paulauskui ir R. Songailaitei, nusipelnusio artisto — R. Marijošiui, V. Rubackiui ir R. Janavičiūtei. Teatro direktorius Z. Paulauskas pasakoja susirinkusiems apie

Niekad Lietuvoj nebuvo tokie populiarūs tautiniai drabužiai, kaip dabar, prie tarybinės vyriausybės. Šioj nuotraukoj matote Akmenės cemento fabriko darbininkes, pasipuošusias tautiniais drabužiais, su amerikiečių turistu Jusium.

Kauno HES Srovė -- Lapkričio Penktą

Nuokė sirena. Pietų pertrauka. Pagrindinės aikštelės darbininkai čia pat susibūrė į susirinkimą. Betonotojai, armatūrininkai susėd ant suolo.

Už stalo — aikštelės viršininkas J. Velaniškis, partorgas A. Pronuza, profsąjungos vietos komiteto pirmininkas V. Zemaitis.

Kalba J. Velaniškis. — Pagrindiniai darbai elektrinės pastate visiškai baigiami, — sako jis. — Kolektyvas dirba labai gerai. Džiaugiesi stebėdamas dailides. Jie taip imasi darbo, kad padaro viską, kas reikalinga. Šią savaitę mes privalom užbaigti visus darbus, reikalingus paleisti elektrinei. Svarbiausieji padaryti, bet dar liko smulkūs, reikalaujantieji kruopštumo ir atidumo. Tik užtvankoje dar liko sudėtingi, sunkūs darbai. Reikia uždaryti paskutinę pralaidą, kad vanduo pakiltų tiek, kad būtų galima sukurti pirmąją turbiną. Lapkričio 5 dieną pirmoji mūsų turbina duos srovę.

Velaniškis skaito aikštelės socialistinius įsipareigojimus. Pasizadama baigti statybines dalis iki spalio 25 dienos, sumontuoti elektrinės pastato fasadinę sieną iki lapkričio 1 dienos, stogą uždengti iki lapkričio ketvirtos. Tokiu būdu visas elek-

trinės pastatas paleidimui bus baigtas. — Kas už šiuos įsipareigojimus? — klausia Velaniškis. Pakilo darbininkų rankų miškas. Jie įsipareigojo taip dirbti, kad elektrinės paleidimo dieną pastatas būtų visiškai užbaigtas.

Geriausios brigadoms įteikiamos pereinamosios vėliavėlės. Jas gauna S. Kozėnikovo vadovaujama dailidžių brigada, įvykdžiusi užduotį 177 procentais. Apdovanojami N. Ivaškino armatūrininkai, V. Markauskienės blokų paruošėjos, A. Besčiastono betonotojai. Vakar Kauno hidroelektrinės statyboje nuleistas skydas į paskutinę, dar neuzdengtą betono užtvankos pralaidą. Vanduo Kauno jūroje vėl pradėjo kilti aukštin. Šią savaitę jis pakils dar keturis metrus ir pasieks aukštį, reikalingą sukurti pirmajai turbina.

Tarą Gamin Automatas

VILNIUS. — "Raudonosios aušros" stiklo fabrike įrengtas ir išbandytas automatas buteliams gaminti. Automatas dirba suspausto oro pagalba.

Paleidus automatą, žymiai pakils darbo našumas. Jei šiuo metu keturių žmonių brigada per 7 valandas pagamina apie pusantro tūkstančio butelių, tai automatas per tą laiką išleis 7 tūkstančius butelių.

Apskaičiuota, kad šis automatas, kurį aptarnauja 4 žmonės, per parą pagamins 25 tūkstančius butelių. Norint tokį pat skaičių butelių pagaminti prie šiuo metu fabrike naudojamų pusautomatų, reiktų 84 žmonių darbo jėgos.

Panaudojus buteliams gaminti automatą, pagerės taip pat ji aptarnaujančių darbininkų darbo sąlygos.

Stambiausia Šalyje Šaldymo Įrenginių Gamykla Ukmergėje

UKMERGĖ. — Buvusios "Vienybės" ketaus liejinių gamyklos teritorijoje statoma stambiausia šalyje gamykla pramoniniams šaldytuvams gaminti. Jos statybai išskirta daugiau kaip 35 milijonai rublių.

Šiomis dienomis statybininkai baigė statyti liejimo cechą, kuris kasmet gamins daugiau kaip 500 tonų sudėtingų liejinių. Pradėti dėti pagrindinio surenkamojo korpuso pamatai. Jo gamybinis plotas užims 14 tūkstančių kvadratinų metrų.

Pirmoji gamyklos eilė pradės veikti jau 1960 metais. Kitais metais numatyta pagaminti 200 šaldymo įrenginių. Įmonėje ruošiami darbo brėžiniai, gaminami būtini įrenginiai.

Gamykla bus pastatyta 1963 metais. Paleidus ją pilnu apkrovimu, ji kasmet gamins daugiau kaip šešis tūkstančius galingų šaldymo įrenginių.

Pralenkė Planus

Septynmečio plane Naujosios Akmenės gamyklos ketvirtosios technologinės linijos statybą numatyta pradėti 1962 metais ir baigti 1963 metais.

Tačiau statybininkai dujais mėnesiais anksčiau nustatyto laiko perdavė eksploatacijai trečiąją sukamąją degimo krosnį ir naują galingą žaliavų cechą. Cementininkai, sėkmingai įsisavinę jų valdymą, pasiūlė ketvirtosios technologinės linijos statybą pradėti jau šiais metais, o baigti sekančių metų pabaigoje. Tarybinė vyriausybė pritarė darbininkų pasiūlymui ir statybai išskyrė reikalingas lėšas.

Ketvirtoji Akmenės cemento gamyklos technologinė linija bus antroji tokia milžiniška visoje šalyje.

300 NAUJŲ BUTŲ

Artėjant didžiojo Spalio metinėms, Vilniaus statybininkai ruošiasi patiekti sostinės darbo žmonėms didelę dovaną — atiduoti naudojimuisi 49 tūkstančius kvadratinų metrų naujo gyvenamojo ploto. Anksčiau nustatyto laiko bus perduotas pirmasis penkiaaukštis aštuoniasdešimties butų namas iš stambių gelžbetoninių plokščių.

Didžiojo Spalio metinės apie 300 vilniečių šeimų atšvės naujuose butuose.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

NENDRELĖS, BET PUCIASI

"Išėjimas santykių su tautos kamieniu padėties geresnė pakeisti negalime, nes mūsų pajėgos čia kaip nendrelės prieš audros vėją", sako Vytautas Širvydas savo atšpausdintame, kuris tilpo Nepriklausomajame Lietuvoje, J. Kardo redaguojamajame. Nežiūrint to, jis siūlo: "pulti, pulti ir dar sykį pulti! Pulti ir liūti pro kiekvieną plyšelį..."

Čia mes nevardinsime visų tų būdų, kuriuos ponas Širvydas siūlo panaudoti tą polimą darant. Užteks pasakyti, kad vienu iš pamatinių žygių jo puolime gali būti tas, kad jis nori ne Maskvą paveikti, o lysti į Lietuvą su subversyviu veikimu "padėti broliams Lietuvoje eiti mūsų nepastebimais keliais į laisvę. Pulkime, ne ginkimės!" Kokius brolius jis čia mintyje turi, galime gerai nusimanyti.

Kai kada V. Širvydas parašydavo kiek išmintingiau. Dabar gi nusiplepėjo, lyg Dulleso šmėkla. Prisipažįsta, kad jų pajėgos prilygsta nendrelėms, bet tuom pat sykiu mojos nugriauti valdžią Lietuvoje ir atstatyti kapitalizmą. Atrodo, jis turėtų gerai žinoti, kad tų "brolių", kurie klausydavo Amerikos balso ir puldavo, tiesa, naktimis ir beginklius žmones, Lietuvoje nebėra. O jei ir yra vienas kitas, tai jau dar mažiau reiškia, negu Širvydo nendrelės.

Prie tokios "ofensyvos" privedė Širvydą matomai tas faktas, kad tarptautiniai santykiai pamažu gerėja ir tuom pat sykiu "vaduotojų" viltys mažėja. V. Širvydas jau atvirai pripažįsta, kad Maskvos jau nebeveiks, nors ir kažin kaip sellėtusi prieš ją. O gal jis kalba kaip agentas, kuriems santykių gerėjimas nepatinka. Gal jis, kaip senas amerikonas, nori ir toliau panaudoti dipukus prieš Tarybų Sąjungą, kurstydamas veikti ardydami "vidaus". V. Širvydas, kiek mums yra žinoma, yra Jungtinių Valstijų valstybinis tarnautojas. Tai senas amerikietis, kuriam Lietuva taip reikalinga, kaip ji buvo reikalinga velioniui Dullesui.

Jungtinių Valstijų valdantieji sluoksniai jau gerokas laikas atgal pripažino, kad Jungtinės Valstijos nėra tas galiūnas, kurio klausytų visas pasaulis. Visiems veiksniams reiktų dar labiau įsitikinti, kad jie yra tiktai bėgijai ir tautai mažai ką bereiškia. Lietuva gali lengvai apnieiti be jų. Jei ji pasiruošus ką nors veikti, tai tik atjausdamas savo tautiečius. Tik supratus savo padėtį ir reikšmę gyvenime galima blaiviau pagalvoti ir apie išėjimų santykius su tauta. Toks pasipūtimas prie nieko gera neprives.

AR TAS BŪTŲ GALIMA

Jau kiek laiko praėjo nuo N. Chruščiovo lankymosi Jungtinėse Valstijose ir tuo metu Kanados premjero pasiūlymo, kad Tarybų Sąjunga ir Kanada apžiūrėtų viena kitos šiaurines sritis, kad persitikrinus, jog niekas nesirengia jokiam užpuolimui, bet šis klausimas dar vis kaišiojamas ir bandoma kaltinti Tarybų Sąjungą, būk ji nenori sutikti su Diefenbakerio pasiūlymu.

Faktas yra, kad tuoj po to Toronto Daily Star ar kuris kitas laikraštis, tai, žinoma, nesvarbu, kritikavo Diefenbakerį už neapgalvotą pasiūlymą. Puvo nurodyta, kad Kanados šiaurė yra amerikiečių rankose ir Kanada neturi teisės rodyti amerikiečių įrengimus kuriai nors kitai valstybei. Nekartą juk buvo nurodyta spaudoje, kad net Kanados parlamento nariai turi gauti pavelijimą iš Jungtinių Valstijų autoritetų, jeigu nori lankytis šiaurėje.

PRASIDEDA DARBYMETĖ

Tai Liaudies Balso metinis vėjus jau prasidėjo. Tai pati didžiausia senųjų Kanados lietuvių darbymetė apšviesto srityje. Už tai, kad veik visą metų darbas sukoncentruotas į du mėnesius. Per tuos du mėnesius turime sukelti finansinę paramą ir atnaujinti didesnę didžiumą skaitytojų.

Jau buvo užsiminta, kad darbas sunkėja su kiekvienais metais, nes mes vis netenkame gerų draugų. Vieni

Kas Naujo Pasaulyje

Jungtinių Tautų nariai, viso 82, pasirašė po rezoluciją, kurią paruošė Jungtinės Valstijos ir Tarybų Sąjunga, o jas palaikė 9 kitos šalys, nusiginklavimo klausimu.

Pagal tą rezoluciją, visų šalių pasiūlymai dėl nusiginklavimo turi būti perduoti Jungtinių Tautų nusiginklavimo komisijai Genevoje dėl apsvaistymo ir sudarymo plano visų tautų nusiginklavimui.

Nors šis vienbalsis priėmimas tos rezolucijos yra didelis žingsnis pirmyn, tačiau tas dar nereiškia, kad visos šalys priima tuos pasiūlymus dėl nusiginklavimo. Jeigu JT komisija ir paruos bendrą planą, ji turės užgirti kiekviena šalis. Tada pasirodys, kaip kiekviena šalis stovi tuo klausimu.

Be abejonės, jeigu Tarybų Sąjunga, Jungtinės Valstijos, Britanija ir kitos priims, tai mažesnėms bus sunku priešintis.

Vienas aukštas Portugalijos vyriausybės narys pareiškė, kad jeigu Žemės tautos priims ir įgyvendins N. Chruščiovo visuotinio nusiginklavimo planą, tai Žemė nukariaus marsiečiai.

Išeitų, kad tas žmogus gerai žino apie padėtį Marse. Kaip gi kitaip jis galėtų žinoti, kad marsiečiai tik laukia tokios progos?

Tarybinio luniko nuotrauka mėnulio kitos pusės, kurią jau matėte spaudoje, labai pritrenkė visus netikintčius tamošius, kurie vis tvirtino, kad lunikas nuskrido visai kitu keliu, negu buvo tarybinių mokslininkų skelbiama, ir visai negalėjo nufotografuoti kitos pusės.

Pasirodo, kad lunikas tikrai skrido taip, kaip tarybiniai mokslininkai pranešė, ir kad jis tikrai padarė kitos pusės nuotrauką, išryškino ją ir paskui perdavė ant Žemės esantiems tarybiniams mokslininkams. Ir jis visa tai padarė nuo Žemės gaudamas instrukcijas.

Dabar visi sako, kad tai didelis tarybinių mokslininkų atsieikimas.

Atrodo, kad Mėnulis galų gale tikrai virs tarybinu. Tarybų Sąjunga pirmoji nuėšė savo vėliavą. Pirmoji nufotografavo. Belieka tik tai pasiūsti žmogų. Manoma, kad ir tas bus padaryta bėgyje kelių metų.

miršta, kiti išvyksta kur. Vis mažiau jėgų lieka. Tad pareiga visų skaitytojų stoti talkon, kad būtų galima išpildyti kvotas.

Moralinio Apsiginklavimo konferencijoje, įvykusioje Mackinac saloj, buvęs Pasaulinio Banko paskolų direktorius, A. S. G. Hoar (anglas), pareiškė, kad kapitalistinis pasaulis neatsilaikys prieš komunistinį, jeigu biznierių ir industrialistai nemes į šalį savo gobšumą ir nepanaikins tarpusavyje rungtynių.

Girdi, komunistai dabar pasirinkę prekybą ir industriją dėl užkariavimo viso pasaulio.

Kaip atrodo, tai vis daugiau ir daugiau girdėsime apie ekonominį komunizmą "pavoju".

Kancleris Adenauer, spaudžiamas sąjungininkų, išsižadėjo nusistatymo, kad viršūnių konferencijoje nebūtų svarstomi Vokietijos klausimai.

Sąjungininkai ne dvejojančiai priminė jam, kad Vokietijos klausimas nėra vien Adenauerio reikalas.

Girdi, jeigu vokiečiai nenorėjo, kad kiti kištųsi į jų reikalus, tai reikėjo nepradėti karo.

Prezidentas Eisenhower nusiskundė, kad visas pasaulis žiūri į Jungtines Valstijas dėl pagalbos.

Jis pasakė, kad neteislinga tikėtis, kad Jungtinės Valstijos nešų ant savo pečių visą pasaulį. Kitos pasiturinčios šalys taipgi turinčios prisidėti su parama tos paramos reikalingoms šalims.

A. R. L. McNaughton, inžinierius, kuris buvo Fidelio Kastro tarptautiniu agentu, aną dieną kalbėdamas Montreale parnašavo, kad Dominican respublikoj įvyks revoliucija nuvertimui Trujillo diktatūros.

Leonidas Trujillo diktatoriškai valdo Dominican respubliką jau 20 metų. Jo režimas labai įsipyko žmonėms.

Kas liečia Kubą, jis sako, kad Kubos vyriausybė siekia Kubos žmonių gyvenimo pagerinimo, bet ji turėsianti pergyventi nemažai sunkumų, kol ji to pasieksianti.

Kubos revoliucija esanti tikrai socialė revoliucija dėl masių gerovės.

Nina Dmitrieva, Tarybų Sąjungos ambasados Londone nario žmona, kuri birže-

lio mėnesį pasiprašė britų leisti jai gyventi Anglijoje, aną dieną sugrįžo į Tarybų Sąjungą su savo dukrele.

Pasirodė, kad gyvenimas svetur nėra jau toks geras, kaip iš karto pasirodė.

Britai mano, kad ji buvo pasilikusi Britanijoje dėl kokių nors asmeniškų sumetimų, matomai įvykus kokiems nors nesupratimams tarp jos ir jos vyro.

Čekoslovakijos mokslininkas prof. Jaroslavas Heirowskis gavo Nobelio dovaną už naujus atradimus chemijos srityje. Su premija eina \$42,000 pinigais.

Jis surado geresnį būdą skirstymui medžiagų.

Montreale universiteto profesorius Dr. Hans Selye teigia, kad žmogus galėtų ir turėtų išgyventi iki 1,000 metų amžiaus.

Jis sako, kad senatvė yra liga ir mokslas surasias, kaip ją gydyti.

Jo nuomone, jeigu pavienė celė išgyvena 30 metų, tai kodėl visas žmogus negalėtų išgyventi 1,000 metų.

Nesijuokit

Multimilijonierius lordas Beaverbrookas aną dieną pareiškė, kad jam lengviau padaryti pinigus, negu išleisti.

Lengvai suprantama. Pinigus daro ne jis, o jo samdiniai, tūkstančiai jų, o išleidia jis vienas.

Vyt. Širvydas šaukia visus "vaduotojus" pulti ir pulti, lysti pro kiekvieną plyšį.

Skaitant jo atsisaukimą tuoj prisimine tie pasakėčios žvirbliai, kurie didžiujasi esą vyrais, kol katę pamato.

Tėviškės žiburiai ragina visus melstis už mirusiųjų.

Meldėsi žmonės visą savo gyvenimą, bet ir to nepakako, kad permaldavus tą savo dievą, dar kiti turi už juos melstis.

Tai jums ir mielaširdingasis dievas.

Jungtinės Valstijos, Britanija ir Francija sutikusios panaudoti kariuomenę, jeigu Rytų Vokietijos vėliava bus iškelta vakariniame Berlyne.

Aš vis maniau, kad tik išpaniški buliai puola raudonas marškas.

Dr. Šaipokas

Pastabos

Mūsų vyriausybei priėmus "tight money" politiką, kilo nemaža susirūpinimo. Politikieriai ir finansieriai plačiai diskutuoja, ar toji politika išeis į gerą, ar į blogą.

Zinoma, kiekvienas turi savo nuomonę, paremtą savais įsitikinimais bei savo politiniais siekais.

Liberalai yra linkę smerkti tą politiką, o konservatai teisinti.

Tačiau nei vieni iš jų negali tikrai pasakyti, kokia šios "tight money" politikos paseka bus. Nė vienas nėra tikras.

Netikrumas, rytojaus neaiškumas yra būdingas kapitalistinei sistemai.

Bet kurį klausimą paėmus, gerlaikio ar bedarbės, — čia niekas negali tikrai pasakyti, koks bus rytojus.

Gyvenimas čia banguoja, kaip jūra. Rytojus visada neaiškus. Gal bus geri laikai, o gal ryt rytą atsikėlus jau bus krachas, bedarbė, — niekas nežino, niekas tikrai pasakyti negali.

Cia žmogaus gyvenimas, ypatingai darbininko, visados būna aiškus rytojaus, pilnas abejonių. Nieko nėra aiškaus, nieko nėra užtikrinta.

Kad nori, gali tikėti ir į dievą, — vis tiek rytojus nebus aiškesnis.

Tačiau planingoje ekonomijoje, kaip tai socialistinėse šalyse, visų žmonių, o ypatingai darbo žmogaus, ateitis yra aiški ir užtikrinta.

Ten negrūmoja bedarbė, ten negrūmoja krachas, ten negrūmoja infliacija ir kitos kapitalistinės sistemos ligos.

Žmonės gali ramiai laukti gražaus rytojaus.

Grijtant atgal prie tos "tight money" politikos galima pastebėti, kad nuo jos visų pirma nukentė neturtingieji. Tie, kuriems reikia ieškoti paskolos.

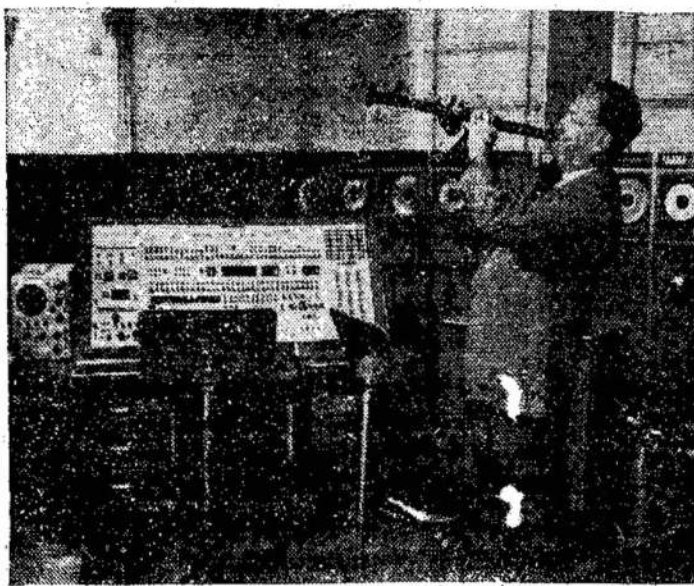
Žmogus priverstas žemiau nusilenkti ir mokėti didesnius už skolą nuosimčius.

Ar tas išgelbės Kanadą nuo infliacijos? Vargu.

McGill universiteto profesorius, komercijos reikalų žinovas, Dr. E. C. Armstrong, teigia, kad už 6 mėnesių prasidės atsirasti daugiau laisvų pinigų. Ir kuo toliau, tuo bus jų daugiau.

Jis pataria, kad tie, kurie turi pinigų, skubėtų juos išskolinti dabar, kol nuosimčiai aukšti. Atseit, pasinaudotų proga.

Taip sakant, naudotis proga ir vis iš tų, kuriems gyvenimas sunkesnis.

Du muzikantai, iš kurių vienas — mašina, Univac. Mašina gali atlikti kompozitoriaus ir muzikanto pareigas. Šioj nuotraukoj muzikantas Harry Boyle groja duetą su mašina.

Ką Kiti Rašo

Vėl Berlyno klausimas

Prof. George Kennan, buvęs JAV ambasadorius Maskvoje, anadien pasmerkė Vakarų poziciją Berlyno klausimu.

Dabar Walter Lippman, žurnalistas, rašytojas, taipgi sako, kad JAV politika Vokietijos klausimu ligšiol buvo netikus, JAV vyriausybė jau sutinka ją keisti, ką parodė prezidento Eisenhowero pasitarimas su premjeru Chruščiovu, bet tam yra daug priešingų.

Šioje šalyje demokratų stambūs šulai — Acheson ir Trumanas — tam priešinasi. Jie nori tęsti esamą padėtį, kuri tikriausia ir JAV negera.

Užsienyje tam priešinasi Prancūzijos De Gullas ir kancleris Adenaueris. Britai jau pritaria.

Keistoka, kad pagalios prancūzų ir vokiečių reakcinių pozicijos bent vienu klausimu supuola.

Lippmannas gerai pastebi, jog Trumanas ir Achesonas gyvena dar vis savo buvusios administracijos samprotavimu. Per pastarus daug metų pasaulyje daug kas pasikeitė, bet jiedu nieko neišmoko. Yra ir daugiau tokių. Jie tebeguvena 15 metų atsilikę.

Kancleris Adenaueris yra gudresnis, bet jis jaučia, kad JAV politiką Berlyno klausimu pakeitus, jo valdymo dienos baigtųsi, ir jo karjerai sutemos ateitų.

De Gaulle yra keistas žmogus, iš jo bile ko galima tikėtis. Pavyzdžiui, kraštutiniai nacionalistai (fašistojantieji elementai) labiausia veikė jo valdžios vairan pa-

Beje, toji "naudotis proga" yra pagrindinė mūsų demokratijos teisė.

Z. Janauskas

statymui, bet kai jie pasipriešino jo politikai, jis ima juos už čiupynos. Jo nesutikimas Berlyno klausimu, rodos yra noras keršyti JAV už nerėmimą jo politikos Alžyre ir kitur Afrikoje.

Labai galima, kad po Chruščiovo vizito jis kitaip laikysis.

— V. Andriulis

Atsakymas M. Meliūnui

"Draugo" laidoj iš 13 d. spalio, Myk. Meliūnas bombastiška aistra puola "Vilnių" ir rusų tautą, kaip tokią, kuri būk pavergusi Lietuvą. Rusus Meliūnas vadina "kruvinais rusais", kurie žudė Kražiuose besimeldžiančius". Meliūno neapykanta rusų tautai yra zoologinė. Meliūną apėmė tokia neapykanta, kad jis neatskiria rusų tautos nuo carizmo.

Meliūnas primena net Vincą Kudirką, niekindamas A. Margerį ir J. Kaškaitį, kurie apie dabartinę Lietuvos būklę gražiai parašė "Vilnyje".

Atsakysime jam paeiliui.

1) Kražių katalikus (1892 metuose) ir jų bažnyčią puolė caro samdiniai, gubernatoriaus Klengenbergo vadovaujami. Kražiečius puolė caro jėgos, o ne rusų tauta. Geriausi Rusijos sūnūs — Plechanovas, Leninas ir šimtai revoliucionierių jau tuomet skelbė mirtiną kovą carizmui.

O ką tuomet darė Lietuvos kunigai? Savo "Tėvynės Sarge" jie rašė, kad lietuviai ištikimieji carų monarchijai. Jie buvo caro valdžios batliai.

2) Romos popiežius ne tik neprotystavo prieš Kražių skerdyne, bet liepė katalikams būti ištikimais caro valdžiai. Tuomet Vincas Kudirka, savo "Varpę" pasmerkė popiežių, pasipiktino

Vatikano pataikūniška politika. Kada kunigas Bučys šokosi ginti popiežių, Kudirka taip jį supliekė, kad Bučys turėjo užsidaryti savo armoniką.

3) Kas vadovavo 1905 metų revoliucijai, jei ne rusų tautos revoliucionieriai, kurių priešakyje stovėję bolševikai? Kas organizavo galingąjį sukilimą Maskvoje, jei ne bolševikai?

Rusijos darbininkų klasė buvo vyriausia jėga kovoj su carizmu. O ką tuomet darė Lietuvos kunigai? Atsiminkit prelado Antanavičiaus aplinkraštį, perskaitytą visose Seinų vyskupijos bažnyčiose, kad žmonės neklausytų revoliucionierių, kad juos išduotų caro žandarams. Atsiminkit, kaip kunigas Laukaitis vėliau gyrėsi, kad dvasiškija padėjo carizmui malšinti revoliuciją Lietuvoje. Štai kas buvo išdavikai.

4) Kas labiausia nukentėjo kovoje su kraugeriška caro valdžia? Rusijos revoliucionieriai, Lietuvos ir kitų tautų revoliucionieriai, o ne kunigai, kurie laižė caristų batus. Kokie žmonės buvo sugrūsti į Kauno, Vilniaus, Kalvarijos, Suvalkų kalėjimus? Lietuvos revoliucionieriai marksininkai, o ne klerikalai, ne juodosios armijos šulai.

5) Kas 1917 m. nuvertė carizmą ir įsteigė pirmą pasaulio socialistų valdžią, jei ne marksininkų vadovaujama rusų tauta. O ką tuomet ir vėliau darė Lietuvos kunigai? Jie surado Vokietijoje kunigaikštį Urachą, jie piršo Lietuvai monachiją po kaizerio globa, o vėliau (1926 m.) jų partija padėjo smetonininkams likviduoti net buržuazinės demokratijos likučius.

Akivaldoje šių nesugriau namų istorijos faktų tokie Meliūnai turėtų užsičiaupti, jeigu jie turėtų bent krislį sarmatos. Su brutališkais Meliūnų melais netoli tenuvažiuos. Tarybų Lietuvoje tokiems melams ir šmeižtams padarytas galas.

"Vilnis" gali didžiulis savo rekordų ir savo pasitikėjimu rusų tauta.

Lietuvių tauta, lyginai, kaip latvių ir estų tautos, pasirinko draugystę su rusų tauta, draugystę su Tarybų Sąjunga. Ir šiandien ji laisva ir nepriklausoma su Vilnium ir Klaipėda, o ne koks užpečkis, kuriam nuolat grūmojo hitlerininkai ir pilsudskininkai.

Mes išdidžiai galim pakartoti "Vilnyje" tilpusį eilėrašį:

Nuo amžių iš vieno,
Nuo amžių greta
Mes žengėm ir žengsim
Su rusų tauta.

Šimtmečiai mus skiria nuo Žalgirio mūšio. Bet kasgi nežino, kad ir tose istorinė-

ŠYPSENOS

Už patarnavimą

Laike visuomeninių pietų gydytoją užklupo moteria su savo negalių reikalais ir jis negalėjo jos atsikratyti, kol nedavė jai patarimo.

Taip pasitaikė, kad jam teko sėdėti šale advokato, Paaiškinęs, kodėl jis pavėlavo, paklausė advokatą:

"Ką jūs manote, ar aš galiu pasiūsti jai sąskaitą?"

"Kodėl ne, juk tai profesionalis patarnavimas", atsakė advokatas.

Kitą dieną, atėjęs į kabinėtą, gydytojas pirmiausiai norėjo pasiūsti tai moteriai sąskaitą, bet nutarė pirma perskaityti laiškus. Ir pirmame laiške, kurį jis atidarė, rado advokato sąskaitą už patarnavimą gydytojui, sumoje 25 dolerių.

Papročiai pakeičiami

"Tu manai, kad tu galėsi duoti mano dukteriai tokį gyvenimą, prie kokio ji yra pripartusi?" klausia būsima uošvis būsima žentą.

"Ne, to negalėsiu padaryti", atsako būsimas žentas. "Bet esu tikras, kad aš jį pripratinčiau prie tokio gyvenimo, kokį aš išgaliu jai suteikti".

se grumtynėse su kryžiokais, kada lietuviai ir lenkai pliekė amžinuosius lietuvių tautos priešus, rusų pulkai buvo ištikimi mūsų tautos talkininkai.

Ponų Meliūnų pasiutimas neišgelbės juos nuo paniekos nuosprendžio, kurį jiems paruošė lietuvių tauta.

— Vilnis

TSRS TURI SKIEPUS NUO "FLU" LIGOS

ATLANTIC CITY, N. J. — American Public Health Association konvencijoje kalbėjo Tarybų Sąjungos Dr. A. A. Smorodincovas. Jis sakė, kad TSRS jau pasekmingai vartoja skiepus nuo "flu" ligos.

Kiekvienais metais ji skiepija apie 20,000,000 žmonių. Jau yra įskiepyta 12,000,000 vaikų ir 100,000,000 suaugusių žmonių. Rezultatai esą labai geri.

VAKARŲ VOKIEČIAI GAMINSIS RAKETAS

LONDON. — NATO viršininkai sutiko, kad Vakarų Vokietija jau gali gamintis raketas, skiriamas šaudymui į lėktuvus. Vakarų Vokietijos karo kurstytojai kaskart gauna daugiau laisvių ginkluotis.

Du Biudžetai

S. Karpė

Praėjusią savaitę buvo paskelbtas Tarybų Sąjungos biudžetas. Numatoma 1960 metais turėti 772,100,000,000 rublių (\$193,025,000,000) pajamų ir 744,800,000,000 rublių (\$186,200,000,000) išlaidų.

Iš tos sumos apsigynimo reikalams skiriama 96,100,000,000 rublių (\$24,025,000,000). Tas sudaro virš 12 procentų pajamų. Kadangi išlaidos mažesnės, tai apsigynimo išlaidos, lyginant su visomis išlaidomis, nesudaro pilnai 13 procentų visų išlaidų.

Jungtinės Valstijos, kaip apskaičiuoja biudžeto biuras, turės išlaidų apie \$78,905,000,000. Iš tos sumos militariniams reikalams bus išleista \$40,945,000,000. Kaip matome, Jungtinės Valstijos militariniams reikalams išleidžia virš pusės savo biudžeto.

Amerikiečiai mėgsta pasakoti, kad Tarybų Sąjungoje kita tvarka. Girdi, skiriami pinigai fabriku plėtimui, moksliniams tyrinėjimams ir t. t. gali būti dalimi išlaidos militariniams reikalams. Bet gi Jungtinių Valstijų vyriausybei nėtenka rūpintis fabriku statymu. Tai atlieka privatiškos kompanijos. Daugelis mokslinių tyrinėjimų, kurie paskui panaudojami militariniams reikalams, atliekami privatiškų kompanijų.

Jeigu pridėti ir tą sumą, kuri paskirta moksliniams tyrinėjimams, ir tai nesudaro pusės biudžeto. Pavyzdžiui, moksliniams tyrinėjimams skiriama 32,600,000,000 rublių (\$8,150,000,000). Pridėjus prie 96,100,000,000 rublių 32,600,000,000 rublių, susidaro tikta šešta dalis visų pajamų.

Kitas įdomus dalykas, tai pasiūlymas, kad finansų ministerija ir kitos įstaigos studijuotų visišką panaikinimą taksų ant asmeninių pajamų. Tas turi būti įgyvendinta bėgyje kelių metų. Kitaip sakant, visas išlaidas numatoma padengti valstybinių arba visuomeninių užvedimų pelnu.

Prie to, ateinančiais metais turi būti pilnai įgyvendintas 7 valandų darbo dienos įvedimas. Jau daug darbininkų ir dabar dirba tik 7 valandas į dieną, o kai kurie tik 6 valandas į dieną, bet dar yra tokių, kurie dirba 8 valandas į dieną.

Ateinančiais metais, tai yra 1960 metais, numatoma pagaminti 8 procentais su viršum daugiau visokių gaminių, negu šiais metais.

Septynmetis planas, kaip parciškė premjero pavaduotojas A. Kosyginas, bus ne tik išpildytas, bet ir viršytas. Jungtinės Valstijos bus pavytos daug anksčiau, negu numatyta.

Jeigu bus įgyvendintas nusiginklavimas, kaip Chruščiovas siūlo ir, kaip atrodo, kitos šalys tam pritaria, tai ekonominė Tarybų Sąjungos pažanga bus dar greitesnė.

Visai neperdeda tie, kurie dabar sako, jog Tarybų Sąjunga kapitalistams darosi pavojinga ne militariniai, o ekonominiai.

Šalis Lietuva

Toli toli už didžio vandenyno,
Kur Baltijos jūra skalauja krantus,
Iš gelmių plauna gintarus auksinius,
Yra šalis vadinama — Lietuva.

Ten mūsų senoliai amžius gyveno,
Derlinguos dirvonuos jie varė vagas;
Ugdė kultūrą ir skelbė brolybę,
Dainosna įpynė graudingas raudas.

Ten skaidrios upės sriuvena verpetais,
Ten žydi purienos žaliose lankose;
Ten žaidžia saulutė jaunuolių veidais,
Ten čiulba lakštutės nakties tylumoje.

Margose lankose skraido žiogeliai
Sparneliais išaustais stiklinių dažų;
Upių pakrantės vainikais apjuostos, —
Ten ilsis artojai po dienos darbų.

Ten gražios girios tamsių ažuolynų
Tyliai tyliai šnabžda praecities laikus
Ir laukia praecivio, kurs juos suprastų,
Jų paslaptį didžią atskleistų amžinai...

Tu, sūnau lietuviu, nuvyk aplankyti
Tą šalį, pamatyti lygių laukų,
Pažvelgti į žmones, įvertinti jų triūsą,
Kur gerbia ir myli, kas bendra visų.

Pažiūrėk, jaunuoli, kiek jau nuveikta,
Kai broliai laimėjo nelygioj kovoje.
Jų laisvė nupirkta krauju jaunimo,
Pagerbk širdingai jų kilnią dvasią.

Padainuos tau dainas linksmas, aistringas,
Papasakos darbus didvyrių karių.
Išgirsi kanklių garsus stebuklingus, —
Šaly, kuri vadinama — Lietuva.

Ramunė

Mūsų Pavardės

Šiandien kiekvienas turime pavarde, ir sunku įsivaizduoti, kad buvo laikai, kai žmonės pavardžių visai neturėjo. Be pavardžių šiandien visai neįmanoma išsiversti. Juk kiekvienoje klasėje yra nemaža mokinių tais pačiais vardais, ir, jeigu jie neturėtų pavardžių, ne taip lengva būtų susigaudyti. Vieną pašaukus, keli atsilieptų. O ką jau bekalbėti apie visą mokyklą. Kiek čia Biručių, Nijolių, Vytautų ar Vidų. Tačiau buvo laikai, kai lietuviai pavardžių neturėjo. Dar Vytauto laikais lietuviai buvo vadinami tik vardais. Bet jau XV amžiuje Lietuvoje pamažu pradeda atsirasti ir pavardės. Iš pradžių pavardės turėjo tik didikai, o vėliau jau ir paprasti žmonės. Panaši padėtis buvusi ne tik Lietuvoje. Štai Šiaurės Vokietijos valstiečiai dar net iki XIX amžiaus neturėjo pavardžių.

Kaip pavardės atsirado? Anksčiau, kada žmonės mažai tarp savęs bendravo, gyveno mažais būreliais, jiems pavardės nebuvo ir reikalingos: vienam nuo kito atskirti užteko ir vardo. Gimdavo kūdikis — sugalvodavo jam kokį vardą, ir tiek. Žmonės tada tikėjo, kad duotas vaikui vardas gali turėti įtakos jo gyvenimui. Todėl vardai paprastai reikšdavo suma-

numą, kilnumą, vaišingumą, narsumą: Tautmilas — tautos mylėtojas, Liaudginas — liaudies gynėjas, Gintautas, Tautginas — tautos gynėjas, Vaišnoras — kas vaisių nori ir kt.

Pradėjus žmonėms labiau tarp savęs bendrauti, vienu vardu jau nepakako. Dabar, kad asmenį labiau išskirti, kad jis nesimaišytų su kitais savo bendravardžiais, pavardžių pradėta dėti įvairūs pažymimieji žodžiai. Jie nurodydavo tai asmens gyvenamąją vietą, tai užsiėmimą, tai tėvo vardą, tai vėl kokį nors jo kūno ar charakterio požymį ir t. t. Pamažu iš šių žodžių ir susidarė dabartinės pavardės, kurių dabar mes žinome devynias galybes. Vienu pavardžių kilmė ir šiandien mums labai aiški: Apuokas, Vanagas, Paršaitis, Kiauleikis, Oželis, Vilkas, Dailydė, Kalvaitis, Račius, Juodsnukis, Storpirtis, Keturakis ir kt. O tokie senieji lietuvių asmenvardžiai, kaip Tautgaila, Jovaišas, Skausgirdas, Gedvilas, Normantas, Rimgaila, Visvaldas ir kiti, virto pavardėmis. Tačiau jie vartojami ir kaip vardai. Iš panašių vardu atsiradusios pavardės yra vienos iš seniausių ir gražiausių. Yra nemaža pavardžių, kurių kilmė jau sunkiau nustatoma, o

pasitaiko ir tokių, kurių pirminės reikšmės visai negalima suvokti.

1387 m. aukštaičiams priėmus krikštą (žemaičiai buvo apkrikštyti vėliau — 1413 m.), su nauju tikėjimu atsirado nemaža naujų vardu. Iš tų krikščioniškų vardu vėliau atsirado daug lietuvių pavardžių. Pavyzdžiui, kiek Lietuvoje aptinkame įvairių pavardžių, kilusių iš gerai mums žinomo vardo Jonas: Jonaitis, Jonynas, Joniškis, Jonikas, Jankus, Jankauskas, Jonikaitis, Jankevičius, Jasas, Jasaitis, Jasinskas, Jasiukonis, Janonis, Janulis, Janulaitis, Janavičius, Ivanauskas, Ivaškevičius ir daugelis kitų. Kai kurios pavardės iš pirmo žvilgsnio atrodo visai nepanašios į tą vardą. O atsitiko tai todėl, kad jos kilo iš slaviskų šio vardo formų (Ivan, Vanka, Jaška, Jan). Mat, lietuviai su slavų tautomis labai artimai bendravo. Bendravimą su kitomis tautomis atspindi ir tokios lietuvių pavardės, kaip Kazokas, Vokietaitis, Vengrys, Totorius, Švedas, Mōbūras, Lenkaitis ir kt.

Be abejo, kiekvienam įdomu, kokių pavardžių Lietuvoje yra daugiausia. Daugiausia Lietuvoje yra Kazlauskų — apie pusseptinto tūkstančio, antroje vietoje yra Stankevičiai — jų priskaičiuojama daugiau kaip keturi tūkstantčiai. Taigi iš Kazlauskų ir Stankevičių Lietuvoje būtų galima sudaryti net atskirus miestus.

A. Sabaliauskas
filologijos mokslų kandidatas.

Stato Didžiausį Radio Teleskopą

LONDON. — Reuterio žiniomis, Tarybų Sąjungos mokslininkai statosi labai didelį radio teleskopą. Jis bus didžiausias visame pasaulyje.

Jis bus pavidalo kryžiaus, kurio "rankos" bus siančios 750 pėdų ilgio.

Šis teleskopas bus 130 pėdų aukščio ir galės gerai pagauti Veneros radio bangas.

Šiuo tarpu didžiausias radio teleskopas yra Jodrel Bank teleskopas, kurio "lėkštė" turi 240 pėdų skersai.

PALEISIĄ 7,000 AUTO DARBININKŲ

OSHAWA. — United Auto Workers unijos vietinio skyriaus prezidentas Mr. M. Smith pareiškė, kad Oshawos darbininkams grumojama sunki žiema.

Jeigu JAV plieno darbininkų streikas nesibaigs, tai daug auto darbininkų bus bedarbiai. Šią savaitę numatoma paleisti 7,000 auto darbininkų.

Tragiškai Mirus

Mar. Mikalajūnienei

Reiškiu nuoširdžiausią užuojautą liūdėsyje paliktam velionės gyvenimo draugui Myk. Mikalajūniui, jų šeimai, giminėms ir draugams.

Vincas Matonis

Toronto, Ont.

Tragiškai Mirus

Mar. Mikalajūnienei

Reiškia gilią užuojautą liūdėsyje paliktam jos vyrui M. Mikalajūniui, sūnams, dukrelei ir anūkams.

J. P. Goberiai
J. O. Vilkėlai
M. Alenskienė

Toronto, Ont.

Kaip Eina LB Vajus

Vajų Pradedant Gauta 15 Naujų Prenumeratų ir \$213.25 Aukų

Jau daugelyje vietovių Liaudies Balso draugai ir draugės pradėjo didžiąją darbymečę dėl tolimesnio išlaikymo savaitraščio. Iš keliolikos vietovių LB vajininkai jau prisiuntė vajuos veiklos rezultatų. Pradedant vajų gauta 15 naujų prenumeratų ir \$213.25 aukų. Tai gera pradžia.

Iš pat pirmų vajuos dienų Montreale ir Torontu vajininkai užėmė pirmasias vietas vajininkų lenktynėse ir kaip pranešimaisako, tai jie ryžtasi jose laikytis iki vajuos pabaigos. Kurie iš jų išeis čempionais ateitis ir vajininkų bei LB rėmėjų pastangos duos atsakymą. Čia vajininkų pirmose eilėse stoji torontiečiai J. Valaitis, T. Rimdžius, J. Žiulys, J. Valūnas ir montrealietis B. Kvietinskas.

Labai gražiai vajuos veiklą pradėjo ir Rodney, Ont., Liaudies Balso draugai ir draugės. Ten jie susitikę gražiamos tos apylinkės lietuvių susibūrimo, lietuviškų filmų rodymo vakare, pripuolamai pasitarę pradėjo vajuos veiklą. Rezultatai gražūs — dvi naujos prenumeratos, keletas atnaujintų ir keliolika dolerių aukų dėl savaitraščio paramos. Čia, kaip lietuvių kultūriniam patarnavimui, parodymu lietuviškų filmų, taip ir Liaudies Balso išlaikymui daug ir nuoširdžiai talkininkauja P. Mažilių šeima. P. Morkevičiai ir kiti tos apylinkės pažangūs lietuviai. Draugas F. Koklys kelia obalsį, kad laike šio vajuos Rodney apylinkės lietuviai sukeltų \$50.00 aukų dėl LB paramos. Tai gražus užsimojimas ir, tikimės, kad jis bus realizuotas su kaupu.

Gražiai pradėjo veiklą ir didžiosios Čikagos vajininkai. Iš ten pirmaisiais atsiliepė Al. Jonklienė. Iš Rochesterio — L. Bikienė, iš Miami, Floridos — Anna Stakenas; iš Ročfordo, Ill., — J. V. Raskevičius; iš Cleveland, Ohio, — P. A. Radzevičiai; iš Los Angeles, Calif., — J. A. Dementis; iš Easton, Pa., — L. Tilwick; iš Windsor, Ont., — L. J. Svirpliai ir S. Paberaiš; iš Timmins, Ont., — J. Dereškevičius.

Pavieniai skaitytojai atsi-

naujindami prenumeratas gražiai paremia Liaudies Balsą, kas kelia viltis, kad ir šis vajuos bus pravestas pasekmingai.

Imant rajonais, tai tik pirmas ir antras rajonas pradėję gražiai atsiliiepti su vajuos veiklos rezultatais. Praeitų kelių vajų čempionas, trečias rajonas, pakol kas dar neatsiliepęs. Iš ketvirtu rajono dar irgi tik keli skaitytojai atsiliiepę paremdami LB aukomis.

Pradedant vajų LB vajininkai bei jų grupės, sulig vajuos punktu, išsiriakivę sekančiai:

Montreale vajininkai	114
Toronto vajininkai	113
Rodney vaj.	58
Chicago vaj.	28
Baltimore vaj.	22
Miami vaj.	22
Rochesterio vaj.	21
Rockfordo vaj.	12
Brooklyno vaj.	12
Clevelando vaj.	9
Los Angeles vaj.	9
Easton vaj.	9
Windsoro vaj.	8
Vancouverio vaj.	7
Timmins vaj.	5

Prašome visus LB draugus ir drauges neatidėlioti vajuos pravedimą ir gautų prenumeratų ar aukų prisiuntimą. Taipgi prašome kiek galint reguliariškiau pranešinėti, kaip eina vajuos darbas ir kokius planus turite vajuos pravedimui. Labai svarbu rašinėti spaudon apie vajuos veiklą, bei dalintis patyrimais kaip pasekmingiau pravedus vajų. At-

minkime, draugai ir draugės, kad šiame vajuje dėl Liaudies Balso būtiniausias reikalas gauti bent 100 naujų prenumeratų, visas esamas atnaujinti ir sukelti \$4,000 aukų. To neatsiekus būtų neįmanomas išleidimas Liaudies Balso.

K. Kilikevičius

Pardavė 43 Senus Karinius Laivus

PHILADELPHIA, Pa. — Čionai karinio laivyno bazėje stovi labai daug karo laivų "apsaugai nuo kandžių" (padėti į mothballs").

Karinio laivyno komandieriai priėjo išvados, kad 43 jų jau paseno ir bus netinkami. Šių laivų pastatymui ir įrengimui buvo išleista \$3,698,000,000. Dabar jie parduoti į metalo laužą už kelis milijonus dolerių. Tarpe parduotų yra ir kruzeriai "San Francisco", "New Orleans".

SIŪLO UDRAUSTI ATOBINIŲ GINKLŲ GABENIMĄ

NEW YORK. — Jungtinių Tautų Asamblėjos posėdyje Francūzijos delegatas Jules Moch pasiūlė, kad su pradžia 1960 metų susirinktų dešimties valstybių delegatai nusiginklavimo reikalui.

Taipgi jis pasiūlė, kad tie delegatai nutartų uždrausti gabenti atominis ginklus, kaip tai, traukiniais, lėktuvais, lėktuvnešiais, submariniais ir bile kokiomis kitomis priemonėmis.

KAS ČIA KALBA?

Nugi, baisiai įdomios knygos, kurias pradėjęs skaityti, skaitysi neatsikvėpdamas iki galo... kurios parduodamos visai žmoniška kaina... kurios eina ir į Lietuvą ir ta pačia kaina — tik 5 doleriai už visas 4 knygas! (Kurie siųsite į Lietuvą, atsiųskite mums aiškų adresą).

SAULĖS RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėti negali, kada mane skaitai. 311 puslapių. Kaina \$3.00.

ČIKAGOS SEŠĖLIAI — žiaurios tikrovės vaizdų knyga, kurioje tikrojo, nuogojo gyvenimo yra daugiau, negu mariose vandens ir druskos. Iliustruota, 316 psl., kaina \$3.00.

SIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, kada mane skaitysi. 449 psl., kaina \$4.00. Iliustruota.

SLIAPTARNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbus, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 psl., kieti viršeliai, kaina tik \$3.00!

VISOS 4 KNYGOS TIK UŽ \$5.00! Bet kas nori tik 1 ar 2, ar 3 knygy, tai už 1 tik \$2.00, už 2 tik \$3.00, už 3 tik \$4.00.

Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite:

DR. ALG. MARGERIS, 3325 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill., USA

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Nuo lapkričio 1 d. iki gruodžio 31 d. vedamas

Liaudies Balso Vajus

Gavimui Bent 100 Naujų Skaitytojų

Atnaujinimui Visų Esamų Prenumeratų

Sukėlimui \$4,000 Aukų Savaitraščio Paramai

Vajui uždaviniai dideli. Juos nusako dabartinė Liaudies Balso opadėtis ir jų išpildymas yra būtinas reikalas dėl savaitraščio išlaikymo.

Kad vajuos eity planingiau, tai K.L.L.D. Rajonams siūlomos kvotos:

Pirmam rajonui, su Montrealu priešakyje, gauti 20 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$850 aukų.

Antram rajonui, su Torontu priešakyje, gauti 35 naujas prenumeratas, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$1,800 aukų.

Trečiam rajonui, su Winnipegu priešakyje, gauti 10 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$450 aukų.

Ketvirtam rajonui, su Vancouveriu priešakyje, gauti 10 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$300 aukų.

Likusią dalį užsimotos bendros kvotos, dedame viltis, kad padės išpildyti nuoširdieji Liaudies Balso draugai ir draugės gyvenantieji Jungtinėse Valstijose, Škotijoje, Anglijoje, Brazilijoje ir kitur.

Pavyzdgingiausiai išpildžiusio savo kvotą rajono vardas bus atžymėtas ant Istorinės Liaudies Balso Trofėjos, kuri nuo praeito vajuos randasi pavyzdgingiausiai pasirodžiusio vajuje trečio rajono globoje.

Vajininkų ar jų grupių lenktynės bus rekorduojamos punktais, sekančiai: už naują metinę prenumeratą 6 punktai, už atnaujintą 2 punktai ir už kiekvieną dolerį surinktų aukų po 1 punktą.

Pirmiesiems penkiems vajininkams ar jų grupėms skiriama dovanos: pirma — \$25; antra — \$20; trečia — \$15; ketvirta — \$10; penkta — \$5.

Laike šio vajuos gauti nauji LB skaitytojai gaus dovanų knygomis. Nauji skaitytojai gauti Kanadoje, Jungtinėse Valstijose gaus po knygą išleistą pokariniais laikais Tarybų Lietuvoje, o nauji skaitytojai Tarybų Lietuvoje gaus po knygą išleistą Kanadoje ar Jungtinėse Valstijose. Minėtas dovanas naujiems skaitytojams įteiks vajininkai arba tiesiog skaitytojams pasiųs LB administracija.

Gautus vajuos darbo rezultatus prašome tuojau prisiųsti. Ir spalio mėnesį gauti vajuos veiklos rezultatai bus kredituojami vajuos sąskaiton, o vajininkams už tą bus skiriami punktai.

Pirmename, kad kaip naujos taip ir atnaujintos prenumeratos kaina Kanadoje, Škotijoje ir Anglijoje po \$4.00 metams. Jungtinėse Amerikos Valstijose, Tarybų Lietuvoje ir visur kitur po \$4.50 metams. Pusmetinė prenumerata — pusė metinės kainos.

Visus Liaudies Balso vajininkus, rėmėjus, pažangias organizacijas ir visus skaitytojus labai prašome kuo ryžtingiau pasidaruoti ir kiek galint gausiau parenti savaitrašty.

Liaudies Balso Administracija

160 Claremont St.

Toronto 3, Ont., Canada

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Numirė R. Žemaitienė (Daubaraitė), 73 metų amžiaus. Paliko liūdėsyje vyrą, sūnų ir dukterį A. Skrupskienę, sesutę Bernotienę Montreale, brolių Jungtinėse Valstijose.

Kanadon atvyko prieš pirmą pasaulinį karą iš Lietuvos, Kretingos apsk., Skuodo valsė., Kivilių kaimo.

Lankėsi Montreale torontietė V. Masienė. Ji dalyvavo R. Žemaitienės laidotuviuose.

Kadangi draugė Masienė yra gyvenusi Montreale, tai turi čia draugų ir ta proga aplankė juos.

A. F. Janulioniai susilaukė dukrelės. Motina ir naujagimė jaučiasi OK.

Teko girdėti, kad nekurie Montrealo lietuvių jaunikaičiai (atvykę po pirmojo pasaulinio karo) ruošiasi apsi-vesti prieš žiemos šalčius. Sako, bus šilčiau gulėti.

Labai girtinas dalykas. Vis bus daugiau pažmonių, kurių jau taip mažai vyksta Montreale.

Prie progos noriu priminti, kad lapkričio 8 dieną 2 valandą po piet, toj pačioj svetainėj, kaip ir visuomet, įvyks Montrealo Lietuvių

Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos susirinkimas. Bus nominuojama valdyba ateinančioms metams. Bus ir daugiau svarbių reikalų.

Montreale vaikų zoologijos sodą Lafontaine parke aplankė 381,218 vaikų.

Ekspertai pataria, kad būtų neleidžiama vaikams būti per arti TV, nes TV X-Rays spinduliai gali pakenkti vaikų sveikatai.

Spalio 22 dieną iš Montrealo ir Kvebeko prielaukų sandėlių laivai išvežė 10,000,000 svarų sviesto Anglijon.

Sviestą valdžia supirko iš fermerių, mokėdama po 64 centus svarui, kad palaikius aukštas kainas, o Britanijai pardavė po 56 centus už svarą.

Kanadoj daugelis perka margarimą, kadangi sviestas per brangus.

15,000 Montrealo distrikto valstybinių tarnautojų savo mitinge priėmė reikalavimą pakelti algas.

Montrealo ugniagesiai per savo uniją reikalauja pakelti algas 21 procentu ir 48 valandų darbo savaitės. Jie dabar dirba 56 valandas savaitėje.

Ugniagesių metinė alga dabar \$3,550.

250 Arborite Co. Ltd. darbininkų, po ilgų derybų, pasirašė sutartį su kompanija, pagal kurią algos pakeliamos 22 centais į valandą.

Lig šiol Montreale buvo mažai kreipiama atydos į apsaugą nuo gaisrų ir į nesvarą užnamiuose.

Nuo dabar sveikatos ir ugniagesių inspektoriai tikrina ir jau keli biznierių nubausti. Bus tikrinami ir gyvenami namai, ar nelaužomi patvarkymai.

1659 metais pribuvo 107 francūzai emigrantai ir apsigyveno dabartinio Montrealo apylinkėje, kur dabar yra Ville Marie priemiestis.

Ši sukaktis šiemet buvo plačiai paminėta.

Dabartiniu metu Kanadoje gyvena 7,000,000 francūzų.

E. K.

Klaidos Atitaisymas

Mes pastebėjome, kad Liaudies Balse žiniose iš Montrealo įvyko klaida.

Parašyta, kad Jennie ir John Sadauskai susilaukė sveiko ir gražaus sūnelio, ir kad Jennie yra Juozo Vaitekūno duktė. Tikrenybėje, tai Jennie Sadauskienė yra ne J. Vaitekūno duktė, o vienturtė Jurgio ir Marijonos Kriaučeliūnų duktė.

Prie progos noriu pridėti, kad už dviejų savaitių po gimdymo Jennie Sadauskienė buvo susirgusi. Dėka jos mamytės rūpesčiui, buvo pašauktas Dr. Habert, kurio pastangomis jos gyvybė buvo apsaugota.

Dabartiniu laiku ligonė su savo sūneliu tėvų Kriaučeliūnų rezidencijoje jau sveiksta, o jos sūnelis gražiai auga.

Liaudies Balso Skaitytoja

Dėl To Pono

N. Aukštuolis

Praėjusiame Liaudies Balso numeryj "Moteris" smarkiai išbarė tuos, kurie naudoja žodį "ponas". Ji rašo: "Jei mūsų seneliai atsikeltų iš kapų ir išgirstų taip ponuojant vienas kitą, jie sušuktų: Ei, jūs mūsų anūkai, ką jūs darot, kam jūs užgautat mus mirusius. Ar jūs nežinot, kaip mum ponai kankino baudžiavos laikais. Visai saip kotavodavo, korė, ant šunų mainydavo. Tais laikais, kai suminėdavo pono vardą, mum per visą kūną šiurpas nueidavo iš baimės. Mes prakeikėm tą vardą. O jūs, mūsų anūkai, taip dievinat, iš lūpų nepaleidžiat to žodžio save tituluodami". Pirm to ji dar pastebi, kad šis žodis yra lietuvių paskolintas iš lenkų.

Kadangi "pono" "titulas" tarp senesniųjų Kanados lietuvių neturėjo simpatijos ir anksčiau ir daug kam jis tiesiog kaulas burnoj, kada tenka jį ištarti, mums reikia išsiaiškinti jį, kad nebūtų be-reikalingų užsigavimų ar nesusipratimų.

Žodis "ponas" lietuvių tarpe turi dvi prasmes. Apie jas čia ir noriu pakalbėti.

Lenkijoje "ponas" reiškia tą patį, kaip Anglijoj ir kituose angliškai kalbančiuose kraštuose mister. Lenkijoje ir nieko neturintį elgetą vadina ponu. Tas pat ir su angliškai kalbančiais. Ispanai pono vietoj naudoja "senjoras". Tokius priešvardžius, jei galima taip pavadinti, turi daugelis kalbų. Jie nereiškia jokio titulo. Jie naudojami dėl paryškinimo asmens lytinio ar šeimyninio stovio.

Pavyzdžiui, jei būtų pasaky-

ta, kad kalba Brown, tai nebūtų aišku, kad moteris ar vyras ar spalva. Kada sakoma, kad kalba mister Brown, darosi aišku, kad tai vyras. Misis pasako, kad tai moteris, o mis — kad mergina.

Lietuviai savo priešvardžio matyti neturėjo, bet su-rado, kad jis gana patogus ir pradėjo naudoti lenkišką poną. Buvo bandoma surasti lietuvišką žodį. Tarp kitų buvo siūlomas "viešpats". Bet jis, kaip ir kiti, pasirodė nėra praktiški. Ponas, pamelė, ponia yra labai skambūs ir aiškūs priešvardžiai. Tas faktas, kad jie skolinti iš lenkų, nesudaro didelės reikšmės. Yra daugelis kitų žodžių, kurie yra labai panašūs lenkų ar kurių kitų kalbų žodžiams.

Ponas turi ir kitą prasmę. Lietuvoje seniau ponais buvo vadinami dvarininkai ir kiti turčiai, išnaudoję darbo žmones. Tas matyti paėjo iš to, kad dvarininkai daugumoje buvo lenkai, kalbėjo lenkiškai. Bet gi buvo ir kunigų, kurie laikė baudžiavininkus. Dar taip vadinamoj nepriklausomaj Lietuvoj kunigai turėjo didelius ūkius ir naudojo samdinius.

Šiuo laiku, kaip man atrodė, ponas lietuvių tarpe turi pirmąją prasmę.

Ar jis reikalingas? Ar negalima be jo apsieiti? Apsieiti galima, bet jo naudojimas daro kalbą sklaidesnę. Tarp mūsų, senesniųjų ateivių, plačiai naudojamas žodis draugas. Jis yra vartojamas net ir tarp katalikų. Tai labai gražus žodis. Bet jis ne visur tinka. Tad kol negalima visur naudoti žodžio

draugas, kodėl nenaudoti žodį ponas? Jeigu mes naudojame ir nieko bloga nerandame žodžiuose mister, misis, mis, tai kodėl mums turėtų būti nepriimtinas žodis ponas? Vartodami šį žodį, ypač kalbant su mažiau pažįstamais žmonėmis, mes juk negalime kokių išnaudo-tojų ar buvusių vergų kankintojų, o tik pavartojame priešvardį.

Kai kas naudoja žodžius "pilietis", "tautietis". Šie žodžiai neatsako pilnai tam reikalui. Jų prasmė visai kita. Jie visai neišskiria nevedusiųjų.

Titulus reiškianti žodžiai, kaip grafas, lordas, yra visai kas kita. Už tai mes ir nesivadiname tokiais. Tiesa, Anglijoje ir socialistai, visai neturį jokio turto, vadinami lordais, bet tai jų reikalas.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

J. Valaitis, Toronto, pridavė dvi naujas prenumeras-tas, keletą atnaujintų ir \$21.00 surinktų aukų. Auko-jo: A. Kavaliauskas \$10.00; M. Galinaitis \$6.00 ir K. Meškauskas \$5.00.

P. Bepirštis, Toronto pridavė keletą atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe dvi prenumeratos atnaujintos P. Gutausko, Lietuvon.

P. Bendžaitienė, montrealietė, dabar viešėdama pas dukterį Londone, Ont., užsi-rašė ten LB ir paaukojo \$1.

J. A. Dementis, Los Angeles, Calif., prisiuntė naują ir atnaujintų prenumeratų ir nuo dviejų rėmėjų \$1.00 aukų.

P. A. Redzevičiai, Cleveland, Ohio, atsinaujino prenumeratą ir prisiuntė \$6.50 surinktų aukų. Aukojo: Mary Nikas \$2.00 P. Dagis, S. Ivan, J. Stripeika ir P. A. Radzevičiai po \$1.00; vienas 50 c.

J. Žiulys, Toronto, pridavė naują prenumeratą užrašytą Lietuvon, kelias atnaujintas ir nuo D. H. \$1.50 aukų.

Anna Stakenas, Brandon, Fla., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo S. Juozapavičiaus \$1.00 aukų.

A. Kajokas, Montreal, atsinaujino sau ir Lietuvon prenumeratas ir paaukojo \$3.50.

B. Kvietinskas, Montreal, prisiuntė keturias naujas prenumeratas, kurių dvi už-rašė J. V. Knystautai, Lie-tuvon, kelias atnaujintas ir \$4.00 surinktų aukų. Auko-jo: J. V. Knystautai \$3.00 ir J. Dabkus \$1.00.

V. Kauzonas, Rodney, Ont., užrašė naują prenume-ratą savo dėdei, Argentinon, iš kur tik ką grįžo po dviejų savaitių viešėjimo, atsinaujino sau prenumeratą ir pa-

(Nukelta ant 12 pusl.)

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bilė ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įren-gtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavi-mas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. PO. 8-6679
VERDUN, QUE.

DOVANŲ SIUNTINIAI I TARYBŲ SAJUNGA IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILES ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

Žinutės iš Argentinos

Apie Lietuvius Veikėjus

Iš mūsų padangės dažnai išvažiuoja mūsų tautiečiai į tėvynę — Tarybų Lietuvą ir vis iš pažangiųjų, veiklesnių draugų ir draugių.

Argentinos lietuvių kolonija, tačiau, tebėra skaitlinga. Manoma, kad dar yra apie 40,000 lietuvių. Bet organizacijos skundžiasi stoka veikėjų. Daug iš senesnių veikėjų išmirė, kiti paseno, jaučiasi pavargę (nors kartais pasirodo geriau už jaunuolius, bet prie stiklo). Treti patapo nuosavybių vergais. Taip, kad nuosavybė pavergė juos, o ne jie nuosavybę.

Prie spaudos pasiliko jaunuolė Eugenija Martinkaitė. Nors jauna, gimus Argentinoje, bet turi gabumų, taip pat patraukimą dirbti visuomenės labui. Ji žada daug dėl ateities.

Dabartiniu metu Pietų Amerikoje trys jaunuolės uži-

ma svarbias vietas lietuvių kolonijos judėjime. Renė Diktoraitė yra Urugvajaus lietuvių kolonijos laikraščio Darbas redaktorė. Eugenija Martinkaitė — Tėvynės redaktorė, Argentinoje, ir Olga Skrupskytė — administratore skaitlingos savišalpinės organizacijos — "Baltarusių Židinys", turinčios virš 13,000 narių, kurių tarpe yra daug lietuvių.

Bevardis

Paminėjo 50 m. Sukaktį

Argentinos lietuviai paminėjo 50 metų sukaktį nuo suorganizavimo pirmos lietuvių organizacijos — Lietuvių Darbininkų Sąjungos "Lygybė", kuri buvo sutverta liepos 3 dieną 1909 metais, Buenos Aires. Parengimas įvyko rugsėjo 5 dieną, L.V.K.K. patalpose. Iniciatyva buvo L.V.K.K., bet buvo kviestos ir visos kitos lietuvių organizacijos. Didžiu-

ma kolonijos lietuvių pritarė ir prisidėjo prie šio prakilnaus paminėjimo, bet radosi ir tokių "patrijotų", kurie atsisakė dalyvauti.

Nežiūrint to, kad tuo momentu siautė daugybė streikų ir pačioj valdžioj vyko sambruzdžiai, o mūsų "patrijotai" dėjo visas pastangas pakenkti, publikos buvo daug, ir veteranų virš dešėtko, tarp kurių radosi virš 80 metų amžiaus, atvykęs į Argentiną 1905 metais.

D. J.

Neramumai Argentinoj

Šiuo metu Argentinoj eina streikų banga. Vyksta mitingai po mitingų. Žodžiu, viskas siūbuoja, kaip jūra, pajudinta audros.

Tarp aukštų militaristų yra nesutarimas, peštynės už vietas, už titulus. Konstitu-

cija, kongreso deputatai, senatoriai darosi mažos reikšmės.

Liaudis nerimauja, ypač darbininkų unijos pradeda aiškiau kalbėti apie vienybę.

Argentinietis

NEW DELHI. — Iš Tibeto subėgę į Indiją bėgliai sudaro problemą. Sakoma, kad jie patys nesisistengia užsidirbti pragyvenimą, o reikalauja juos užlaikyti. Iš Amerikos jie jau gavo \$128,000, bet to nepakanka.

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiūsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykite telefonuokit ar užėikit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio šepų (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington

Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Siuntiniai! iš Hamiltono

į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

**HAMILTON OVERSEAS
PARCEL SERVICE**

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI. 5-1724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, siuvamų mašinų ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak.
išskiriant pirmadienius.

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos, išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiansį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIOJ GYVENANCIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos prisiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime maito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pasiūsisime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau.

LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi sverti medaugin kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKĖS GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronte sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W. — LE. 4-7551

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

962 Bloor St. W. Toronto 4, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551

M. Chienas, K. Smigelstis, E. Uldukis

Vanagai iš Anapus

(Tąsa)

— Auksiniai buvo laikai... Kaip dalgis sienavom. Prisimenu keturiasdešimt šeštųjų pavasarį. Aš tada su savo vyrais praleidau vieną naktį netoli Alovės. Rankas niežti prisiminus. Dvyliką žmonių tuomet paklojom. Toks Abremavičius Petras ten sugalvojo pirmasis rinkimuose balsuoti. Na, tai mes šį senį su boba ir sūnum nušovėm. Tegū sakom, dabar balsuoja... Prisiminėm tokią Minkelenę. Keturis vaikus boba turėjo. O landūs tie vaikai, kaip žalčiai — vis po miškus laksto, tai uogauja, tai grybauja, tai žagarus renka. Sakau, dar užtikis mūsų pėdsakus, prasitars kam. Šešiametį bambli ir tą nudėjom... Priedo prie jų dar Juozo Vitkausko šeimą — jį patį, žmoną ir du berniokus. Ką, neblogai? — Jis apžvelgė Ramanauškus krauju pasrūvusiomis akimis, paniekinamai truktelėjo petimi. — O tai re tavo dabartiniai žygiai, generole... Mokykit!

(Valstybės saugumo organų archyvuose yra J. Lukšos raportas, pasirašytas jo to meto slapyvardžiu "Skrajūnas", banditų štabui apie jo gaujos įvykdytas žudynes Butrimiškių kaime. Štai jis: "Raportas

1946 m. balandžio 12 d. buvo sušaudytos netoli Alovės Butrimiškių kaime trys šeimos: 1. Abromavičius Petras, 53 m., jo žmona Pranė 50 m. ir sūnus Stasys 14 m. Šis pilietis pirmas balsavo su savo žmona 1946 m. vasario 10 d. įvykusiųose rinkimuose. Naujakuriai. 2. Minkelių apie 40 m., jos dukterys: Pranė 16 m., ir Elena 12 m., sūnūs: Petras 15 m. ir Juozas 6 m. Kaltinamuo, kad vaikai dažnai eidavo į mišką. 3. Vitkauskas Juozas 50 m., jo žmona Ona 48 m., sūnūs: Vincas 10 m. ir Vladas 20 m. Pritarė sovietams.

"Skrajūnas").

Lukšą su pagieža žiūrėjo į savo "buto" kaimynus — vyrą ir žmoną Ramanauškus, kurie sudarė vadinamąjį banditų "centro štabą". Jis priekaištavo jiems už amžiną bailumą, nors širdyje jautė, kad pats irgi toks pat bailys, kaip Ramanauškas, kuris pasitraukdavo nuo žmonos sijono tik tada, kai eidavo naktį vogti vištų. Bet Ramanauškas neslėpė baimės dėl nuosavo kailio, o Lukša dangstė jį skambiu konspiracijos vardu. "Skirmantui" visur vaidenosi išdavystė, jam atrode, kad kiekvieną jo žingsnį mato saugumo organų darbuoto-

jai. Jis net uždraudė Ramanauškui išsėdinėti.

— Dar atvesi paskui save emgebistus... Kodėl aš turiu už tave prapulti, — kartą perspėjo Ramanaušką Lukša.

Ypač didelė baimė užplūdo šnipą po to, kai dingo jo pagalbininkai — Trumpys ir Širvyš. Dabar jis buvo linkęs įtarti kiekvieną. Savo pyktį Lukša visuomet išliedavo ant Ramanauško.

— Na, koks iš tavęs vadovas? — šaukdavo jis. — Savo knygoj aš iš tavęs didvyrį padariau, o tu... Juk tavęs mūsiškiai kitaip ir nevadina, kaip "generolu-vištavagiu". O dar vaizduoji iš savęs kažką. Irgi man štabas — Ramanauškas su boba... — nirsio Lukša.

— Toks pat štabas, koks tu emišaras, — neiscentė kartą Ramanauškas. — Kur tavo agentai? Metei juos, į pražūtį pasiuntei, o pats snapą iš urvo iškišti bijai, nors Samuolio dokumentus kišenėje nešioji... Užjūryje, kur nebuvo jokio pavojaus, tu vaizdavaži didvyrį, o dabar iš tavęs šlapia višta beliko. Ir dar man prikašioji neveiklumą. O pats geriesi tik savo senais žygdarbais, kai keturiasdešimt šeštaisiais čia bobas, kūdikius ir seniūs skerdei.

— O, tu, ką! Ar už mane mažiau žudei? — išsėdėjęs atkiro Lukša.

Labiausiai šnipą sutino tai, kad jis negalėjo pasinaudoti nužudyto komjaunuolio Antano Samuolio dokumentais, kuriuos jis jau buvo perdirbęs, priklijavęs savo nuotraukas. Laikino pažymėjimo, išduoto vietoj paso, galiojimo laikas pasibaigė. Žinoma, datą galima buvo pakeisti, bet tai negerino reikalo. Su Samuolio dokumentais Lukša nedrįso pasirodyti niekur, nes apie jauno liaudies gynėjo mirtį žinojo labai daug žmonių. Ir, bijodamas rizikuoti, drebėdamas dėl savo kailio, "Skirmantas" sėdėjo landynėje, kaip prižiūstas.

Pagaliam "Spyglys" atnešė "Gardenio" atsakymą.

Kukauskas rašė:

"Juozai! Dovanok, kad mano gromata bus kiek padrika, nes rašau be jokių civilizacijos patogumų, patamsy, urve. Labai apsidžiaugiau, gavęs Tavo laišką, ir dar labiau — susitikęs su Tavo pasiuntiniu. Gaila, tik, kad negaliu su jais vykti į Tavo karalystę. Nejaugi Tu nepasitiki senais draugais?

Mūsų susitikimas būtinas, turiau Tau perduoti paskuti-

nius "dėdžių" nurodymus. Negaliu pasinaudoti radijo siųstuvu, nes pamečiau kvarcus. Tau reikalingas jis?

Pirklys"

P. S. Kaip asmeninę paramą siunčiu Tau pradžiai 3x3 (tris tūkstančius).

Dz."

Juozas Lukša apsidžiaugė, vos neišbučiavo "Spyglio" ir Ramanauškų. Bet, išsklausęs "Spyglio" pasakojimą apie tai, kaip buvo surastas "Gardenis", "Skirmantas" staiga sunerimo, jo širdyje krustelėjo įtarimo gyvačiukė.

— Pala, pala, — sulaukė jis "Spyglį", kuris pasakojo kažkokias smulkmenas. — O iš kur atsirado tas "Aitvaras"? Kaip jis tapo "Gardenio" ryšininku?

— Jis buvo geras "Beržo" draugas.

— Kodėl aš anksčiau nieko negirdėjau apie jį? — Lukša dairėsi į visus, lyg klausdamas atsakymo. — Kur jis buvo iki šiol?

— Ilga istorija, — atsiliepė Ramanauškas. ("Generolas-vištavagis" Ramanauškas ir jo žmona buvo vėliau valstybės saugumo organų sučiupti. — Aut.) — Būrį, kuriame buvo "Beržas" ir "Aitvaras", sudaužė. O "Beržas" ir "Aitvaras" paspruko kas sau. Ilgai slampinėjo po mišką. O paskiau susitiko... "Aitvaras" lindėjo kažkur kitame miške. Na, "Beržas", matyt, jį ir atsitempė, supažindino su "Gardeniu". Vienam juk nuobodu, — ir jis reikšmingai žvilgtelėjo į žmoną.

— Matyt, matyt, — visai suirzo Lukša, grįžtelėjęs į ramiai stovintį "Spyglį". — Sėsk prie stalo. Aš ne toks kvailas, kad kibčiau ant pirmos meškerės. Imk pieštuką, "Spyglys", ir rašyk... — Jis sunerė rankas už nugaros, nervindamasis patryčiojo vietoje ir padiktavo: "Ponai!

Jei atsakysite į šiuos klausimus, tai aš įsitikinsiu, kad jūs ne provokatoriai, ir galėsiu jus surišti su "Stasiu" ("Skirmantu"):

1. Kada ir kas sulaužė Urui koją?
2. Koks Benedikto slapyvardis?
3. Koks Jono slapyvardis? Siunčiu širdingiausias linkėjimus ir linkiu sėkmės Jūsų gyvenime.

"Spyglys"

Kai "Spyglys" parašė raštelį, Lukša įsakė:

— Perduok jį per Maščinską "Aitvarui". Ir pasakyk, kad negali suvesti "Gardenio" su manim, kol neįsitikinsi, jog jis — ne provokatorius. — Ir, norėdamas pabrėžti, jog esąs ramus, pridūrė: — "Gardeniu" aš beveik neabejoju. Jo braižai pažinau, Man kažkodėl nepatinka tas "Aitvaras"... Tačiau jis įtarė visus. To-

dėl nusprendė geriau surizikuoti "Spygliu", negu statyti į pavojų save.

Visas sekancias dienas, praslinkusias po to, kai "Spyglys" išėjo su rašteliu, Lukšą draskė ir kankino a-bejonės, jo baimė ir įtarimas augo.

Sekancio "Spyglio" apsilankymo metu jis pirmiausia paklausė:

— Atnešei?

— Atsakymo dar nėra... Matyt, "Gardenis" nulindo labai giliai.

Lukša vėl įsakė parašyti laiškutį, kuriame pareikalavo, kad "Gardenis" atsakytų dar į tokius klausimus:

1. Kas 1950 metų vasarą laimėjo ping-pong rungtynėse pirmąją vietą?

2. Ką gavo dovanų už pirmosios vietos laimėjimą?

3. Kaip buvo praminta Herberto namų šeiminninkė?

Ir šį raštelį turėjo pasirašyti "Spyglys". Lukša tebesvyravo.

— Jeigu jie atsakys į šiuos klausimus, aš paskirsiu susitikimo su "Gardeniu" vietą, — palydėdamas prie išėjimo "Spyglį", sumarmėjo Lukša.

O Jonas Kukauskas atsakė į abu laiškus iš karto. "Gerbiamas "Spyglys"!

Kad Jūs galėtumėt įsitikinti, su kuo turite reikalą, aš pasistengsiu atsakyti į pateiktus jūsų laiškuose klausimus.

Ursui sulaužė koją 1950 m. Mindelhaimė; sulaužė motociklas. Rytis, Dzykis (kalbu apie Benediktą, Joną). Ping-pongo karalius visada buvo Juozas. Pergalės aplaistomos Kiršnerienės alumi. Herberto šeiminninkė buvo praminta lietuviškai gražiai skambančiu, bet turinčiu nelabai gražią reikšmę vietinėje tarmėje vardu — Liuda.

Tikiuosi, kad šito jums visiškai pakaks. Baigdamas prašau Jūsų paslaugos: kuo greičiausiai perduoti Stasiui laiškutį, kuris skirtas jam asmeniškai.

Už tarpininkavimą būsiu Jums labai dėkingas.

Gardenis".

Atsakymai Lukšą įtikino. O jam asmeniškai skirtame laiške "Gardenis" prašė visame kame pasikliauti "Aitvaru", kuris esąs ištikimas ir daug jam padėjęs.

— Kas perdavė laiškelius Maščinskui? — pasidomėjo Lukša.

— Pats "Aitvaras"... — paaiškino "Spyglys". — Jis prašė perduoti, kad "Gardenis" reikalauja susitikti artimiausiu laiku. Ilgiau jis nebegalys laukti.

— Gerai, aš eisiu į susitikimą, — pagaliau pasiryžo Lukša.

Liepto Galas

Tą penktadienį į Prienus visais keliais keleliais riedė-

jo vežimai. Iš lentų sukaltuose garduose kolūkiečiai vežė į turgų bekonus, žąsis, vištas, kalakutus.

Iš Elzbecinkos kaimo taip pat gurgždėjo vežimų virtinė. Staiga virtinės gale pasigirdo švilptelėjimas, kažkas riktelėjo, reikalaujamas duoti kelią. Apytuštis vežimas, kurį tempė gyvus, eklus arkliukas, lenkė kaimynus. Vadžias laikė pagyvenęs į šalis besizvalgęs valstietis. Rudens vėjas kedeno jo susitaršiusius ūsus, spaudė iš akių ašarą.

Tik prie miestelio užkandinės žmogus įtempė vadžias ir sustabdė jau spėjusį sušilti arkliuką. Pririšęs arklių valstietis apsidairė ir, pastebėjęs pažįstamą veidą, mirkstelėjo. Moteris priėjo arčiau prie vežimo ir pradėjo derėti žąsį, kuri nuolat kaišiojo galvą iš pintinės.

— "Skirmantas" pagaliau nusprendė susitikti. Man liepė susitarti, kur geriausia tai padaryti... O tas prakeiktas bobišius kažkur dingo. — pakuždomis pasakė valstietis.

— Kas? Ar "Aitvaras"? — nusijuokė moteris. — Jis dabar saugo "Gardenį". Jiems labai sunku. Aš pasakyčiau naujieną "Aitvarui", o sekmadienį perduosiu, ką jie nusprendė. Susitiksime Mauručius stotelėje tarp 10 ir 12 valandų.

Usočius linktelėjo galva ir, jau žengdamas į arbatinę, pasidomėjo:

— Ką gi, vis dėlto susiuostei su tuo... mergišium?

— Ilgai kalbėtis pavojinga, — griežtai metė moteris ir nuėjo savo keliu.

Kai sutartą dieną Marytė atvyko į Mauručių stotelę, Maščinskas jau tūpčiojo apie savo vežimą.

— Konspiratai, — sumurmėjo jis nepatenkintas.

Jau pusė pirmos, o aš čia nuo dešimtos stypsau. Taip ir įkliuti galima... — Jis pažemino balsą ir, mētydamas įtartinus žvilgsnius į šalis, pridūrė: — Šianakt buvo "Spyglys". Ryt naktį jie turi susitikti. Man prisakyta atvesti "Gardenį" pas "Skirmantą".

Marytė išsklausė jo pasakojimą atidžiai, išsidėdama kiekvieną žodį.

— "Aitvaras" nori pats su tavim susitikti ir dėl visko galutinai susitarti, — sušnibždėjo ji.

— Kada?

— Rytoj, dvyliką valandą šioje pat vietoje.

Maščinskas vos porą kartų ir tai tik naktį tebuvo matęs "Aitvarą". Tačiau jis iš karto pažino raumeningą, sveikata ir jėga trykstantį, plačiapečių "Gardenio" ryšininką. Jie pasisveikino, kaip seni bičiuliai.

— "Skirmantas" su "Spygliu" čia, — pranešė Maščins-

kas. — Bet jie nori susitikti su vienu Jonu. Atvesk jį čia, o aš palydėsiu pas "Skirmantą".

— Tu ką, nori čia tikrą turgu surengti? — ne juokais supyko "Aitvaras". — Vedžiosime Joną, kaip aviną, iš vieno galo į kitą...

— Aš nieko nežinau, — spyrėsi Maščinskas. — Tu nori "Skirmantas".

"Aitvaras" nusileido. — Gerai, vykstu pas "Gardenį", pasitarsiu dar su juo. Netrukus grįšiu. Čia ir lauk manęs.

Maščinskas užsuko į stoties bufetą, užsisakė silkės, šimta gramų degtinės, bonką alaus.

"Aitvaras" grįžo tik po trijų valandų visas dulkinas ir regimai pavargęs. Matyt, nemažai kilometrų turėjo sukarti...

"Gardenis" čia ateiti negali... Supranti, jis taip apsirengęs, kad jį gali įtariti. Ir iš viso, jis sako, kad pavojinga taip rizikuoti. Jis lauks "Skirmanto" ten, pamiškėje.

Maščinskas pasiraūkė, patampė save už ūsų ir, pagaliau, iš širdies nusplovęs, pasiryžo:

— Gerai... Einam...

Tolumoje juodavo miško masyvas. Maščinskas tylėdamas vedė "Aitvarą". Pagaliau, sustojo arti nedidelės pirkios ir, liepęs "Aitvarui" palūkėti, pradingo miške.

Pasislėpęs krūmuose, "Aitvaras" atidžiai stebėjo sodybą. Nedidelė pirkelė, tvartas, klojimas, iš visų pusių prie sodybos šliejosi tamsi biško siena. Aplink ramu, tylu, tik ošia nepabaigiama rudens dainą skarotos eglės.

Praslinkus pusvalandžiui, sugrįžo Maščinskas.

— Sutemus jie ateis iš miško, — trumpai metė jis ir, neįsileidamas daugiau į kalbas, vėl pradingo.

"Aitvaras" pasiliko laukti.

Nusileido saulė ir, kaip visuomet rudenį, iš karto žemę apgaubė tirštos, drėgnos sutenos. "Aitvaras" gulėjo pakrūmėje ir, įtempęs klausą, gaudė mažiausią garsą. Sodyboje mieguistai amtelėjo šuo ir tuoj pat užspringo. Netoliese sujudo krūmai, pasigirdo žmonių žingsniai.

"Aitvaras" atsistojo. Tą pat akimirka kažkas suspaudė jo ranką.

— Pakliuvai, — iškošė pro dantis žmogus.

Antrasis, paruošęs automatą, stovėjo atokiau.

— Dabar eisi pas "Skirmantą" ir viską jam papasakosi.

"Aitvaras" visiškai ramiai atsakė:

— Labai gerai, juk aš tam čia ir esu, kad pamatyčiau "Skirmantą".

— Prikašė liežuvi! — cypfelėjo žmogus ir tik dabar

paleido "Aitvaro" ranką.

Abu banditai — vienas iš kairės, kitas iš dešinės, — atkišę automatų nusivare "Gardenio" ryšininką į sodybą. Kieme dūlavo du šešėliai. Vienas jų išėjo pro varnelius, atidžiai apžiūrėjo "Aitvarą" ir tik po to mostelėjo antrajam.

"Aitvarui" pasivaideno, kad prie jo artėja ne žmogus, o kraupus vaiduoklis. Vidutinio ūgio, liesas, išblykęs, retute barzdele ir karštligiškai degančiomis akimis, jis buvo panašus į pamišėlį arba lavoną, nakties tamsoje staiga atskėlusis į kirsto.

— "Skirmantas"! — žaibušvystelėjo "Aitvaro" sąmonėje mintis. Ir nors jis ilgai ruošėsi šiam susitikimui, laukė jo kas minutę, smilkinuose ėmė kaukšėti nematomi plaktukėliai, o širdis vos neiškoko iš krūtinės — taip smarkiai daužėsi ji į ląstą.

Tačiau iš paviršiaus "Aitvaras" buvo ramus lyg uola. Pašiurpęs, kalendamasis dantimis, lyg alkanas vilkas, "Skirmantas" atsargiai prisėlino prie "Aitvaro" ir abiem rankom sugriebė jį už krūtinės.

— Tavo pavardė? Vardas? Kur gimęs? Kur gyvenai? — įsmeigęs į ryšininko veidą nakties tamsoje žaizaruojančias akis, žerė klausimu "Skirmantas".

Vien nuo jo rankų prisilietimo, nuo skvarbaus, karščiuojančio žvilgsnio šleikstus, kaip gyvatė, šaltukas nuslinko "Aitvaro" nugara. Tačiau jis sutvardė nervus ir ramiai atsakė:

— Aš nežinau, su kuo turiu reikalą, ir į klausimus neatsakinėsiu. Tai man uždrausta.

— Aš tebe priversiu kalbėti! — niršo, šalčio purtomas "Skirmantas". — Iš kur atvyko desantininkai? Kada išsilaipino? Kiek jų?

— Su "Gardeniu" — dar vienas žmogus. Tačiau smulkmenų pasakoti aš neprivalau, — griežtai atkirto ryšininkas.

— Kodėl neatėjo tas baurybė ir išdavikas "Gardenis"? — vis dar nenurimo "Skirmantas". — Todėl, kad aš jį pažįstu? O ko gi jis bi-

jo, kodėl pasiuntė tave? Na, bet tu neištrūksi iš mūsų rankų gyvas. Geruoju sa-kyk: kieno siunčiamas atėjai? Nesakysi — kaip šunį nudėsiu!

— Galite mane nušauti, bet aš privalau kalbėti tik tai, kas įsakyta... Pasistengsiu pranešti "Gardeniui", kaip jūs mane sutikote ir ką apie jį galvojate... Jūs ką, saviškiais nebepasitikitė?

— Parodyk savo automatą ir šovinius! — paliepė Lukša.

Patikrines šovinius ir įsitikinęs, kad jie užsieniniai, "Skirmantas" įsakė:

— Stok prie medžio! Išbandysiu automato taiklumą...

"Aitvaras" nė nekrustelėjo, kai "Skirmantas", užtaisęs automatą, ėmė taikyti jam į krūtinę. Jis netgi ne užsimerkė...

Vienas iš "Skirmanto" palydovų, tas pats, kuris miške apšaukė "Aitvarą" provokatorium, pamojo galvą Lukšai.

— Ko nori? — irzliai sumurmėjo tas.

— Žinai, Juozai, jo neverta kamuoti. Aš jau miške įsitikinau, kad jis — saviškis. Išdavikas būtų sudrebėjęs, kai aš sučiupau jį už rankos. O šis buvo ramus, kaip keltas.

"Skirmantas" sugrįžo prie "Aitvaro" ir jau nuolaidesniu balsu paklausė:

— Susitikimo vietoje ramu?

"Aitvaras" teigiamai linktelėjo galva.

Lukša sugrąžino jam ginklą ir piktai sumurmėjo:

— Vesk!

Priekyje nuėjo "Aitvaras" ir vienas banditai, o iš pasokos vorcle sekė "Skirmantas", "Spyglys" "Klajūnas" ir vėl atsiradęs Maščinskas.

— Per šį mišką neisim, dar užlipsim ant pasalos, — sausiai metė "skirmantas" "Aitvarui". — Vesk aplinkiniu keliu.

— Aš gerai nežinau kito kelio, — atsiliepė šis.

— Užsčiaupk ir vesk, kaip įsakiau.

Naktis užtraukė dangų storu debesų sluoksniu. Tamsoje, lyg pasakiškos baidyklės, stūksojo krūmai. "Ait-

varas" iškydo iš kelio. "Skirmantas" vanagu užsi-puolė ryšininką.

— Po perkūnais! Nušausiu, kaip šunį! Gal į spąstus nori mus nuvesti? ..

Lukšą vėl apniko baimė, abejonės, įtarimai. Sustabdęs "Aitvarą", jis iš naujo pradėjo kvosti:

— Kur visą laiką gyveno Jonas ir jo draugas? Iš kur jie atvyko?

"Aitvaras" atsiskakė šia tema kalbėtis. Ir vėl žasele jie pajudėjo pirmyn, tamsoje klūpdami, tyliai keiks-nodami...

Pagaliau "Aitvaras" sustojo prie gilaus ilgo griovio. Iš trijų pusių juos supo tamsus, paslaptingas miškas.

— Iki "Gardenio" slėptuvės liko apie 70 metrų, — sušnabzdėjo "Aitvaras". — Jį reikia įspėti.

"Skirmantas" susižvalgė su "Spygliu" ir, pasiūvesdamas žibintuvėliu, kurį skvermais pridengė banditai, parašė:

"Jonai, atvykome! Susitiksiu tik su pačiu, kitais nepasitikiu. Kai pasakysiu: "Čia aš — tavo draugas Juozas", atsiliepk: "Aš čia — tavo draugas Jonas".

— Nunešk! — perdavęs "Aitvarui" raštelį, įsakė Lukša. — Ir greičiau! Tuoj aušti pradės... pavojinga.

Įtempta, kaip stýga, tyla kaustė miško pakraštį. Atrodė, kad dabar — vidurvasaris ir ore kaupiasi perkūnija — tai nepaprastai įtempta buvo apgaulinga, klastinga tyla.

Lukša jaudinosi, kramtė

lūpas ir jau buvo pradėdas gailėtis, kam paleido "Aitvarą", kai tas sugrįžo ir perdavė jam raštelį:

"Gali vyksti, viskas tvarkoj, laukiu! Jonas".

"Skirmantas" vėl susimąstė. Jis bijojo, tai matė visi. Bet kitos išeities nebuvo — jam žūt būt reikėjo susirišti su Kukausku.

— Eisiu aš vienas, — po ilgus tylos pagaliau pasiryžo "Skirmantas". — Bet jei išgirsite mano švilptelėjimą arba sūvius, skubėkite į pagalbą.

Stauga jis atsigręžė į "Aitvarą" ir švystelėjo jam žibintuvėliu tiesiai į akis. Apakintas šviesos ryšininkas užsimerkė. Bet ir šį kartą nė vienas raumuo nesu-

virpėjo jo jauname, bet jau barzdotame veide. Lukša ilgai žiūrėjo jam į akis, pasišviesdamas žibintuvėliu. Jis dar tikėjosi išskaityti "Aitvaro" žvilgsnyje užslėptas mintis.

— Tu eisi priekyje ir rodysi kelią, — pagaliau įsakė Lukša. Jis užtaisė automatą, paruošė granatą. — Jeigu tik pabandy si užvesti ant spąstų ar bėgti, dėsiu į pakaušį. Prie manęs tegu prieina tik Jonas. Jeigu prieis dviese, į visus šaudysiu, — sužaubavo akimis Lukša.

— Gerai, — vienu žodžiu atsakė ryšininkas.

(Bus daugiau)

**Palaiykite Tuos Biznieriū,
Kurie Skelbia
LIAUDIES BALSĄ**

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias Maistas. Ceras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LL 46917

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Priėngime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.
Telefonas EM. 6-4183

Mr. Joseph Pankowski

Hiram Walker & Sons Limited, Toronto, Ont.
Produktų Pardavėjas

Prieš vestuves ar kokius kitus parengimus kreipkitės pas mane su pilnu pasitikėjimu.

Aš pasirūpinsiu visu kuo ir suteiksiu informaciją, kokių jums reiks.

Telefonas: EM. 4-2131

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0631

TORONTIEČIŲ KRONIKA

Susiziedavo

Jūsų reporterį pasiekė žinios, kad kiek laiko atgal susiziedavo Frank Rušenas su kanadiete Verona Stait.

Frank yra gerai žinomas A. Rušenienės - Gužauskienės sūnus, labai gabus moksle ir studijuoja advokatūrą. Jo sužadėtinė Verona yra Mr. ir Mrs. Stait duktė. Jie yra atvykę iš Wales ir apsigyvenę netoli Winnipogo. Verona yra užbaigusi slaugės mokslą ir dabartiniu laiku yra TCA stuardė.

Susilaukė dukters

Praėjusią savaitę Juozas ir Linda Vilkeliai (torontiečių J. ir O. Vilkelių sūnus ir marti), susilaukė gražios ir sveikos dukrelės. Motina ir naujagimė jaučiasi gerai.

Jaunoji Vilkelių šeima gy-

vena Hamiltone, bet tas nei kiek nesumažino J. ir O. Vilkelių džiaugsmo susilaukus naujos anukės.

Choras Pradėjo Pamokas

Praėjusį pirmadienį įvyko pirmosios šios sezono choro pamokos.

Smagu ir malonu apie jį atsiminti ir kalbėti. Choro dainos, kurias jis dainuodavo visuose yra palikę malonių prisiminimų. O linksma apie jį rašyti todėl, kad šios pirmos pamokos aiškiai parodė, kad choras vėl gyvuos.

Į šias pirmas pamokas susirinko gražūs būrys kaip moterų, taip ir vyrų, ir jau gan gerai sudainavo porą dainelių. Choras rengiasi pasirodyti Liaudies Balso metiniame parengime, tad gerokai mano pasispausti ir pasistengti, kad pasirodžius gerai.

Tuo patim chorą vadovaujantieji draugės ir draugai kviečia ir ragina visus, kurie myli dainuoti, kad atvyktų į sekančias pamokas, kurios įvyks taipgi pirmadienį vakare 8 val., 160 Claremont St.

Mirė B. Šarkalis

Praėjusią savaitę Toronte mirė Bilas Šarkalis, sulaukęs 56 metų amžiaus. Jis buvo gimęs Montreale.

Nuliūdime paliko brolius

vieną Timminse, o kitą Sudburyje ir kitus gimines ir draugus.

Reporteris

Padėkos Žodis

Šiuomi dėkoju visiems ir visoms, kurie dalyvavot mano žmonos M. Mikalajūnienės pagrabė ir laidotuvėse, išreiškiant man ir vaikams užuojautą ir tuomi prisidėjote prie palengvinimo pergyventi mums tas liūdniausias dienas mano draugei ir vaikų motinai taip tragiškai žuvus.

Dar kartą tariau jums visiems širdingai ačiū.

M. Mikalajūnas

Weston, Ont.

KAS KAIP REMIA LIAUDIES BALSA

(Atkelta nuo 8 pusl.)

aukojo \$1.50.

V. Valūnas, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo jo aplankyto Brantforde, Ont., jo draugo P. Jacob \$6.00 aukų.

J. O. Vilkeliai, Toronto, atžymėdami sulaukimą dar vieno anuko, paaukojo LB paramai \$2.00.

T. Rimdžius, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo vieno skaitytojo 50 c. aukų.

S. Pajuodienė, London, Ont., užrašė naują prenumeratą Lietuvon.

Reikalinga

Mergina ar moteris dėl namų ruošos. Gyventi samdytojos namuose. Alga \$125.00 į mėnesį. Puikūs ir patogūs elektra aptarnaujami namai. Kreiptis: Tel.: RU. 1-5949 (Toronto).

Aklių ir Akinių
Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po pietų uždaryta
Antradi., Ketv. ir Penkt.
vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištiria
aklių nervus, nuo kurių pa-
eina nervuotumas ir galvos
skaudėjimas. Pritaiko aki-
niu.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

DETROIT, MICH.

OPERA

"Zaporožietis už Dunojaus"

Suvidins Chicagos - Roselando Aido Choras
Iš Chicago, Illinois
Vadovaujamas Juozo Kenstavičiaus

Sekmadienį, Lapkričio (Nov.) 22 d., 1959

UKRAINIAN NATIONAL TEMPLE

4655 Martin Street prie Michigan Avenue

Svetainė atdara 2 val. po pietų
Perstatymas 3.30 val. po pietų

Ižanga: iš anksto \$1.75

Prie durų \$2.00

Rengia DETROITO LIETUVIŲ KLUBAS

Liaudies Balso Metinis Parfengimas

Toronte įvyks

gruodžio 5 d.

Prašome ruošti dalyvauti ir kitus kviešti.

LB Vajaus Komitetas

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.

(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Belsize Tailors

J. RACIO

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi parūpiname nupiginta kalna medžiagos dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO

Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E.

TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE.

Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Priinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE.

Tel. LE. 2-5191

Toronto